

עין משפט
נר מצוה

טו:

יום טוב

פרק שני

ביצה

מסורת הש"ס
עם הוספות

יום טוב. א"י בש"ב בתחלה. להיות תחלת צולו ועיקרו לשם שנת אלף לשם י"ט יהא תחלת צולו והמשויר יהא לשנת כדקמני ואולי אלף מצלל הוא ליו"ט ואלף הערמה כדקמני לקמן^(א). עושה תבשיל^(ב). לשם ערוב: וביצה שעליו. שהיו טמון ביצה על הדג כשולין אותו: אבל או שאבד. קודם ששכל כל לרבי שנת: כומר עליו. לנשל בשצלו: גמל' מנא הני בידי. לאו דוקא מוקדלי ליק דערוצי תבשילין דרצנן והכי קא מצעיל ליה אחיכא אסמכוה רצנן: זכור. אין זכירה אלף בדבר המשמח: וזכרהו מאחר שבא להשיבוהו. כשצא יו"ט צערב שנת קרוב שנת להשמח ממחמת יו"ט שמרצה בעבודת היום ואילו מניח לשנת כדי כעורו והזיכך הכתוב לזכרו וכשמערב ערובי תבשילין נמלא שזוכרו שהרי אינו עושה אלף מחמת שנת: מ"ט. למה תקנו ערוב קרא ודלי ללא צערוב משמע וולא ערוב משמח מניח ואסמכתא בעלמא הוא וכי אחא קרא לקדוש היום אחא כדמניא צפסמים (דף קי.) זכרהו על היין וערוב מדרצנן ומה ראו לתקן: אמר רבא כדי שיברור בו. מתוך שמערב זוכר את השנת ואילו מכלה את הכל ליו"ט וזכור מנה לזה ומנה לזה: רב אשי אמר. לא לכבוד שנת תקנוהו אלף לכבוד יום טוב: כדי שיאמרו אין אופין מיום טוב לשבת. אלף ח"כ התחיל מצטוד יום דאילו אלף כגומר והולך אלף תחמילי לא: ק"ו דמיום טוב דח"ו. לגמרי לא: בשלמא ארבי אשי. דלמנר לכבוד יו"ט תקנוהו כדי שיאמרו אסור להתחיל צולו שנת צו"ט היינו דלמערב יו"ט הולך לעשות: א"א דרבא. דלמנר כדי שיעבדו: אפי' ביו"ט יעשו לפי^(ג) סעודת יו"ט יש כחן זכירת שנת לצור מנומיו: שמא יפשי. ישכח ולא יערב משום דטריר: ותנא מיימי דה מהבא. קן דקן טיעת התלמוד כשמתחילין האמוראין להוציא טעם מן המקרא ויש מנא של צרייתא למד אותו ממקום אחר נקט הכי כלומר האמוראין למדוהו מכאן והתנא למד מכאן: את אשר תאפו אפו אפו. הוה ליה למכנס היום אפו וצולו אלף רמז הוא שיש לך יום שני שאין אופין לזכור מחר: א"א ע"י האפוי. צממתי בשנת: אופין. פת: מבשילין. תבשיל: שהיה יושב ודורש. צום טו: יצתה בת ראשונה. לסעוד סעודת יום טוב והימחור דורש: בעלי פסחים. מצות גדולה הפנו להם תאמולין ומסן משמחין לפיק מנחמין לללל כלומר צעלי נפש הן ואין יגעין לשמוע תורה: ה"ל בעלי מארה. שהיה צמ המדרש מתרוקן מאד וגנאי הדבר וקשה צעניו: עד מתי הס יוצאים ל"ג: התחילו פניהם

או אוכל ושותה או יושב ושונה. ואע"ג דלעיל קאמר לתלמידיו אכלו משמנים ושמו ממתקים משום דסיים הדרשה הוא דהא גזאר ימים נמי היו אוכלים אחר הדרשה ומ"מ אמר להו אכלו משמנים ושמו ממתקים משום שמחת יום טוב: ל"ו ע"י ואני פורע. והא דלמנר (פסחים דף קי.) עשה שבתך חול ואל תצטריך לצריות ה"מ כשאין לו^(ד) לפרוע^(ה): כל

יום טוב *שחל להיות ערב שבת לא יבשל בתחלה מיום טוב לשבת אבל מבשל הוא ליום טוב ואם הותר הותר לשבת ועושה תבשיל מערב יו"ט וסומך עליו לשבת בית שמאי אומרים שני תבשילין ובית הלל אומרים תבשיל אחד ושון בדג וביצה שעליו שהן שני תבשילין: אכלו או שאבד לא יבשל עליו בתחלה ואם שייר ממנו כל שהוא סומך עליו לשבת: גמל' מנא ח"מ אמר שמואל דאמר קרא זכור את יום השבת

לקדשו וזכרהו מאחר שבא להשיכו מאי טעמא אמר רבא כדי שיברור מנה יפה לשבת ומנה יפה ליום טוב רב אשי אמר דכדי שיאמרו אין אופין מיום טוב לשבת קל וחומר מיום טוב לחול תנן עושה תבשיל מערב יום טוב וסומך עליו לשבת בשלמא לרב אשי דאמר כדי שיאמרו אין אופין מיום טוב לשבת היינו דמערב יום טוב אין ביום טוב לא אלא לרבא מאי איריא מערב יום טוב אפילו ביום טוב נמי אין הכי נמי אלא גזרה שמא יפשי ותנא מיימי לה מהבא^(א) את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשילו בשלו מכאן אמר ר' אליעזר^(ב) אין אופין אלא על האפוי ואין מבשילין אלא על המבושל מכאן סמכו חכמים לערובי תבשילין מן התורה ת"ר מעשה ברבי אליעזר שהיה יושב ודורש כל היום כולו בהלכות יום טוב יצתה בת ראשונה אמר הללו בעלי פססין בת שניה אמר הללו בעלי חביות בת שלישית אמר הללו בעלי כדין בת רביעית אמר הללו בעלי לגינן בת חמישית אמר הללו בעלי כוסות התחילו בת ששית לצאת אמר הללו בעלי מארה^(ג) נתן ענינו בתלמידים התחילו פניהם משתנן אמר להם בני לא לכם אני אומר אלא להללו שיצאו^(ד) שמנוחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה בשעת פטירתן אמר להם^(ה) לכו אכלו משמנים ושמו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדונינו ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוכם אמר מר שמונחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה והא שמחת יום טוב מצוה היא רבי אליעזר למעמיה דאמר שמחת יום טוב רשות דתניא^(ו) רבי אליעזר אומר אין לו אדם ביום טוב אלא או אוכל ושותה או יושב ושונה ר' יהושע אומר חלקהו חציו לה' וחציו לכם אמר רבי יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו כתוב אחד אומר^(ז) עצרת לה' אלהיך וכתוב אחד אומר^(ח) עצרת תהיה לכם הא כיצד רבי אליעזר סבר או כולו לה' או כולו לכם ורבי יהושע סבר חלקהו חציו לה' וחציו לכם מאי לאין נכון לו אמר רב חסדא למי שלא הניח עירובי תבשילין איכא דאמרי מי שלא היה לו להניח עירובי תבשילין אבל מי שהיה לו להניח עירובי תבשילין ולא הניח פושע הוא מאי כי חדות ה' היא מעוכם אמר ר' יוחנן משום ר' אליעזר בר' שמעון אמר להם הקב"ה לישראל בני לוו עלי וקדשו קדושת היום והאמינו בי ואני פורע ואמר ר' יוחנן משום ר' אליעזר בר' שמעון הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר שנאמר^(ט) אדיר במרום ה' אי נמי אדרא כשמויה כדאמרי אינשי מאי אדרא דקיימא לדרי דרי תניא נמי הכי שדה שיש בה אדר אינה נגזלת ואינה נחמסת ופירותיה משתמרין תני רב תחליפא אחוה דרבנאי חזוהא כל

משתנין. כסוצין כעוכם על כח ששית מפני שאלחו לללל וכ"ש עלינו: חיי שעה. סעודה: אבל משמנים. מקרא הוא נספר עורא^(א) עד כי חדות ה' היא מעוכם: ש"א היה לו להניח. כגון שאלדה לו אכדה מערב יו"ט ומחור כל היום אחריה^(ב): חדות ה'. שמחה שאלה עושים בשבת הקב"ה הרי היא מעוכם היא תמור אחסל לשלם הקפומים שחלו בשבילה: שיתקיימו לו נכסיו. שלא יהא אדם חומסן וגזלן שדות ממנו: ישע בהן אדר. אין תשוב הוא יש לו שם למרמוק ואומרים פלוגי יש לו אדר בשדה ומחור קן היא נקראת על שמו ואם הולך למדינת הים וצא אחר והחזיק צה יש לו עדים הרבה שהמה שלו ואילו מכרה היה הקול יוצא להיות נקראת על שמו של שני: שנאמר אדיר במרום. כלומר שאלר לשון קיום וחזק ולכן נקרא אדר: בשמיה. כשמו שמפרשין בני אדם את שמו: נחמסת. חמסן יהי דמי^(ג) אלף שלוקם צמח ויש קול לדבר והיום או מחר מומינו לצית דין: ופירותיה משתמרין. לא ידענא מאי היא י"מ שוטטעין אותו על הגשלים ויש לו ענפים הרבה והוא לשדה לגדר ולי נראה שהוא מין עשב חסוד ורעו ממערב עם הפירות וצדה לכן קאמר ומשתמרת התצוה מן הכנייה והטולעים שריח אותו זרע מצריקן והורגן כלאמר צחמטין שמשמר התצוה צמסת שנת (דף נא). כל

ושמחת בתך האמינו אומין לכם ברכה במעשה ידיכם כדי שתפרעו מה שלקחתם בהלווא. וא"ר יוחנן הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר שנאמר אדיר במרום ה'. כלומר יעשה מהן צדקה חשובה לפני ה' במרום כדכתיב אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף. ומפורש בפרק השותפין במעשה דמנובו המלך שאמר אני גנולי למעלה כלומר הצדקה שפרשתי לעניים הנה היא גנולה לי למעלה במרום כדכתיב מלוא ה' חנון דל. איכא דאמרי אדרא כשמויה. והוא מאילני סרק והוא גדול ומשלה פאות וענפיה הרבה ואם (ג) מסין בו הכנס אין היה יכולה ליכנס לתוכו ומשתמר לעולם. תני חשק שלמה על ד"ח (ב) אולי י"ג תחלילי כח ששית לללל. (ג) ואם מסגיז בו הכנס וכו' ויהי עתה ערך אדר. כל

א א מיי פ"ו מלכות יו"ט הלכה א סמך ללחין ע"ה טו"ע א"ח סימן תקק סעף א: ב ב מיי שם הלכה ג טו"ע שם ס"ב: ג ג מיי שם הלכה ה טו"ע שם סעף טו: ד ד מיי שם הלכה ו: ה ה מיי שם הלכה ז סמך שם טו"ע א"ח סימן תקקט סעף א: ו ו טו"ע שם סימן תקק סעף ו:

ליקוטי רש"י

חיי עולם. מורה נשכח י"י. חיי שעה. עולם הזה [נענית כאן]. לאין נכון לו. לעני שולן מומין לו מאללו [נחמיה ח' י.]. אדרא. כך שם האלף [ר"ה גנ].

רבינו חננאל

יו"ט שחל בו לא יבשל בתחלה מיו"ט לשבת כו'. מנא לן פשוטה תבשיל וסומך עליו לשבת. אמר שמואל מכתוב וזכור את יום השבת כלומר וזכרוהו מקדוש יום טוב שבת להשיכו. ואמר רבא כיון שידע כי מחר צריך לבשל לשבת בפ"ע אף הוא מתכוין לברך מנה יפה לשבת שלא יבשל הכל ליו"ט. רב אשי אמר למה אין מבשילין מיו"ט לשבת אלא ע"י עירוב כי שיאמרו אין אופין מיו"ט לשבת ק"ו מיו"ט לחול. ואקשינן עליה אי משום האי למה לי מצרית אפילו ביו"ט נמי. ומשנינן אלא גזרה ומנא יפשי. ביו"ט ונמצא אופה ומבשל בלא עירובי תבשילין. ותנא מפורש טעמא דמתיי מהבא את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשילו בשלו אמר ר' אליעזר וזכור וגו' כלומר אמר אפיהם מתאחזל אפו גם עתה וכן אם יש לכם כדר מבשל בשלו והוא אי אפשר לאוקמי בחול אלא מיו"ט לשבת ומפורש שאין אופין אלא על האפוי ואין מבשילין אלא על המבושל מיו"ט סמכו לעירובי תבשילין מן התורה. פ"י בעלי פססין הם בעלי חביות גדולות כלומר יש להן הרבה ומשכימין שוספק להם היין עד הערב בעלי לגינן פחות מן הכדים הכוסות פחות מן הלגין (ב) בת השפיות. אמר להן [הללן] בעלי מארה. כלומר אין להם כלום לא קיימו שמחת יו"ט ולא מצות בימ"ד שכתב יצא. ואסיקנא כל מי שהיה יכול להניח עירובי תבשילין ולא עירב פושע הוא. מאי כי חדות ה' היא מעוכם. אמר הקב"ה לישראל לוו עלי וקדשו ופירותיה משתמרין תני רב תחליפא אחוה דרבנאי חזוהא כל

(א) ר"ח מ' סתדרה יא:
 (ב) ש"ס (ג) שנה יא (ד) שס
 (ה) וישיבס בתורה
 (ו) נחמין (ז) חמטין כ:
 (ח) חמטין חמטין חמטין
 (ט) חמטין חמטין חמטין
 (י) חמטין חמטין חמטין
 (יא) חמטין חמטין חמטין
 (יב) חמטין חמטין חמטין
 (יג) חמטין חמטין חמטין
 (יד) חמטין חמטין חמטין
 (טו) חמטין חמטין חמטין
 (טז) חמטין חמטין חמטין
 (יז) חמטין חמטין חמטין
 (יח) חמטין חמטין חמטין
 (יט) חמטין חמטין חמטין
 (כ) חמטין חמטין חמטין
 (כא) חמטין חמטין חמטין
 (כב) חמטין חמטין חמטין
 (כג) חמטין חמטין חמטין
 (כד) חמטין חמטין חמטין
 (כה) חמטין חמטין חמטין
 (כו) חמטין חמטין חמטין
 (כז) חמטין חמטין חמטין
 (כח) חמטין חמטין חמטין
 (כט) חמטין חמטין חמטין
 (ל) חמטין חמטין חמטין

כל
השנה
שבתון
תורה
מוסיפי
בחדש
חג שו
השנה

ס עשה יי את השמים ואת הארץ
דכתיב בשבת ל
וכל מצוה נתנה

דכתיב בשבת לדעת כי אני ה' מקדשכם משמע דו
נכל מצוה נתנה בפרהסיא חוץ מן השבת שנתנה בצ

הרסנא

קָרַן עוֹר פָּנָיו וְאֵל
לֹא עָבִידָא לְאִיגְלוּיִי
בֵּן הַשְּׁבִת וּמִתֵּן שֵׁן

יִי מִקְדָּשְׁכֶם: [שְׁמוֹת ל"א, י"ג]

הודפס מאתר אוצר החכמה et.otzar.org

יא א ב מיי פ"ו מהל'
י"ט נהלה ו סגמ לאון
ע"ע טו"ע א"ח סימן תקמ'
ט"ז;
יב ג מיי שם הלכה ד'
טו"ע שם סעיף ה';
יג ד ה מיי שם הלכה ו'
טו"ע שם סעיף ט';
יד ו מיי שם טו"ע ט'
ט"ז;
טו ז מיי פ"ו שם הלכה טו'
ופ"ח מהלכות עירובין
הלכה י' סגמ לאון ע"ה
טו"ע א"ח סימן תקמ'
ט"ז;

רבינו חננאל

קריית כל שאני עולה על
שלחן מלכים ללפת בו את
הפת [אין בו משום
בישול נכרים] וזה מפורש
בפרק אן מעמידין וכן אם
צלאו נכרי סומך עליהן
משום עירובי תבשילין.
ואי עבדיהו נכרי כסא
דהרסנא. כלומר בישול
הגויס הללו עם הקמח
אסור משום בישול
נכרים. מאי [טעמא]
נכרים. עיקר. ולדברי
הכל אינו נאכל כמות
שהוא חי ועולה על שלחן
למלכים. לאכול בו פת
ולא דמי לדיסא. אמר רב
עירובי תבשילין צריכין
דעת. אוקימנא דרבי
אכילה נהרדעא וי' אמי
ור' אסי מערב אלא אכילה
טבריא אבל דעת מי
שבתין איצ' להיות יודע
בשעת עירוב אלא אפילו
אח"כ ואפילו בירוש עצמו
לא נדע לו שאחרי עירוב
עליו מותר לו לבשל כר'
יעקב בר אידי ודחה מערב
ומכריז הריני מערב זה על
כל מי ששבת ולא עירב
ואח"כ היה מכריז כל מי
שלא עירב יבא ויסמוך על
עירוב שלי. ואומרינן עד
כמה. ואסקינא עד כדי
תחום שבת א"י ושואלו
סומך עליו ובהנהא סומא
דאמר ליה מר שמואל
ביריש קא סמוך אירידי
בשנה אחת נמי חזייה
ביריש דהוה עציב וא"ל
פושע הוא לכ"ע שרי וליה
אסור (א) אוקינא' להא
מתניתא הכי: ת"ר יו"ט
שחל בע"ש אין מערבין
לא עירובי תחומין ולא
עירובי חצרות דבירי רבי
וחכמים מתירין וכן שלח
ר' אלעזר לגולה.
ואסקינא הלכה כרבי
דאמר שאין מערבין ולא
חיישין למאי דתננין אן
מערבין עירובי תחומין
ביריש שאתה אוסרו בדבר
האסור לו כר'. כלומר
ביריש דאסור לצאת חוץ
לתחום כן לערב ביריש
לצאת בשבת חוץ לתחום
אסור אבל טלטול בחצרות
שבתות ביריש יש לו לערב
ביריש כדי לטלטל בשבת
אע"פ דמסתבר טעמיה לא
אע"פ ליה הלכתא
כרבי שאין מערבין לא
לתחומין ולא לחצרות:

חשק שלמה
על רבינו חננאל

(א) "אוקימנא להא מתניתא
הכי" שכן נאמרה להא ונתמנה
מתירין.

מז:

יום טוב

פרק שני

ביצה

הרסנא עיקר. שומן הדגים: בין לאחד בין לאחד. די להם כזיתים:
לא דאית ביה ביות. ולגזי ככר שלם קרי ליה כל שהוא: תבשיל זה.
של ערוז: כבוש. בחומך ובחדל ומי ירקות: שזוף. מנשל הרבה
מאד: מבושף. כהלכמו: קוראים האספנין. דג מליח הוא ודך ונאכל
כמו שהוא חי אלא שנותנין עליו

חמין וזה בשולו כדמין נמסכת שבת
(דף נ"ט). שהדחתו זו היא גמר
מלאכתו: שנתנו עליו חמין גרסינן.
שעשו לו מערב יו"ט בשול הראוי
לו: תחתיו. כשעשה המנשל אין לו
שיעור כמה יהא לו: פופו. אכלו
או שאבד שיעיר ממנו קלמ: באי
לאין לו יו שיעור ב"ש. לא לרז ולא
למעט: לא אין לו שיעור למעלה.
לומר שלא יוסף בו על כך וכך:
למטה. לא יפחות מכות: צריכים
דעת. שיעור שלם כך נעשו ורז
הוא לא פירש דעת מי ומפרשין
לה אן ואמרין הא ודאי פשיטא לן
דכי אמר רז הוה לריכס דעת
דעמו דמניח מיהא צני דלחיו עדין
שעושה לשם כך מיהו מנעיה לן
דעת מי שיעורו לנכרי (ב) כגון דעשאו

זה ללוח חצרו כלום לרז לרז שיעור
בו מחלה לעשותו על פיו: עד תחום
שבת. ולעומדים חוץ לתחום לא היה
דעמו של מניח עליהם ולא עלו על
לזו לזוכר: מסדר מתניתא. שהיה
יודע משניות גרסא ומחזר עליהן
לפני מר שמואל שהיה (ב) קדושת כפיו
כעיקרן: סמוך אירידי. דמערבנא
אכלה נהרדעא שהיה עירו: לאשה.
לשנה אחרת (א) וראש השנה היה שאין
יכול להניח ולהתנות: לדידך אסור.
שלא דעמי על המידין והפושעים
שאינם מרדים לדברי חכמים: לא
עירובי חצרות. לטלטל ממזר דנראה
כמתקן דבר: שאתה אוסרו בדבר
האסור לו. כה יש צידך לאסור עליו
מלעשות לזך ממזר דבר שהוא אסור
בו ציוס והיינו תחומין שאף ציו"ט
אסור ללכת מן התחום: ואי אתה
אוסרו. אין כה צידך לאסור לו
מלתקן למחר דבר שהוא מותר בו
ציוס ואסור (ב) טלטול חצרות ליתיה
ציוס טוב: משום דש"ח רבי אע"פ

ב"י לפיכך הוצרכו לשאול לקולא
קאמר שמואל לא לתומרה שמוס
דשלת ר' אלעזר (א) לתומרה ואנו
שונין דרבי לקולא לפיכך שואלים אנו
שמואל שקצו הלכה כרבי היכי
מתני לפלוגמיהו: ואמר רב תחלת
הוראה וכו'. דרז פליג עליה ואמר
הלכה כרבי: כיון דמקלקלי בה
רביב. ששוכחין ומטלטלין בלא עירוב:
היינו

שנלוש מביצים שלמות ומיהו פשטי"ץ של דגים שאפא נכרי אין להמיר דיש זהם משום בשולי נכרים הואיל וגזלע שומן הדגים בחוץ
העיסה והדגים אסורין משום בשולי נכרים א"כ אף העיסה שמצחן אסורה ונעשה כולו בשולי נכרים אע"פ שהעיסה אין זה משום צ"ג דהא
המירו את הפת וגם מה שנזלע זה אינו צעין מ"מ קודם שנזלע צניקה היה צעין והיה נאסר ונמנא שהעיסה נלושה (א) מן האסור דרזנן
ויש (א) שמסרינן (א) השומן ואוכלים אותו ככה"ג ואותן נליינ"ש (א) מדלל מצרכין עליהו צרכת המוילי יש בזה משום צ"ג ומיהו אומר הר"ר
יחאל דאין זהם משום צ"ג כיון דדך צריכה פת עבד לו ועוד דאי קצו טעומיה עלייהו מבדך צרכת המוילי (א) אלמא פת ניעה"ו:
רבי אומר מערבין עירובי חצרות אבל לא עירובי תחומין. תימה הא רבי ס"ל צפרק בכל מערבין (עירובין דף נ"ט) וטע' דשבת ויו"ט
קדושה אחת היא וא"כ היכי מערבין עירובי חצרות מ"מ ללכת ויש לומר דלדבריהם היינו טעמא הכא דרבי דהא דלית ליה קדושה
אחת הן היינו בדבר האסור לעשות ציו"ט כגון תחומין אסור לעשות ציו"ט בשביל שבת דהא קדושה אחת הן אכל בשביל שקדושה
אחת היא לא אסרין דבר המותר לעשות ציו"ט עצמו כגון לטלטל בחצרות לעשות עירוב בשביל שבת:

הרסנא עיקר קמ"ל קמחא עיקר אמר ר' אבא
עירובי תבשילין צריכין ביות איבעיא להו
בית אחד לכלן או דלמא בית לכל אחד
ואחד ת"ש דאמר רבי אבא אמר רב עירובי
תבשילין צריכין ביות בין לאחד בין לאחד:
תנן אכלו או שאבד לא יבשל עליו בתחלה
שייר ממנו כל שהוא סומך עליו לשבת מאי
כל שהוא לאו אע"ג דליכא ביות לא דאית
ביה ביות: ת"ש (א) תבשיל זה צלי ואפילו
עליו חמין מערב יו"ט תחתיו וסופו אין לו
שיעור מאי לאו אין לו שיעור כלל לא אין
לו שיעור למעלה אבל יש לו שיעור למטה
אמר רב הונא אמר רב עירובי תבשילין
צריכין דעת פשיטא דעת מניח בעינן דעת
מי שהניחו לו בעינן או לא בעינן תא שמע
הדאבוח דשמואל מערב אכולה נהרדעא רבי
אמי ורבי אסי מערב אכולהו טבריא: ימכרין
רבי יעקב בר אידי מי שלא הניח עירובי
תבשילין יבא ויסמוך על שלי ועד כמה אמר
רב נחומי בר זכריה משמיה דאביי עד תחום
שבת: ההוא סמיא דהוה מסדר מתניתא
קמיה דמר שמואל חזייה דהוה עציב אמר
ליה אמאי עציבת אמר ליה דלא אותיבי
עירובי תבשילין אמר ליה סמוך אירידי לשנה
חזייה דהוה עציב אמר ליה אמאי עציבת
אמר ליה דלא אותיבי עירובי תבשילין אמר
ליה פושע את לבולי ע"מא שרי לדידך אסור
ת"ר (א) יום טוב שחל להיות בערב שבת אין
מערבין לא עירובי תחומין ולא עירובי חצרות
רבי אומר מערבין (א) עירובי חצרות אבל לא
עירובי תחומין מפני שאתה אוסרו בדבר
האסור לו ואי (א) אתה אוסרו בדבר המותר לו
אתמר רב אמר הלכה כתנא קמא ושמואל
אמר הלכה כרבי: איבעיא להו הלכה כרבי
לקולא או לחומרא פשיטא דלקולא קאמר
משום דשלח רבי אלעזר לגולה לא כשאתם
שונין בבבל רבי מתיר וחכמים אוסרין אלא
רבי אוסר וחכמים מתירין מאי תא שמע
דרב תחליפא בר אבדימי עבר עובדא כותיה
דשמואל ואמר רב תחלת הוראה דהאי צורבא
מרבנן לקלקולא אי אמרת בשלמא לקולא
קאמר היינו קלקולא אלא אי אמרת לחומרא
מאי קלקולא איכא כיון דמקלקלי בה רבים
היינו

הרסנא עיקר קמ"ל קמחא עיקר אמר ר' אבא
עירובי תבשילין צריכין ביות איבעיא להו
בית אחד לכלן או דלמא בית לכל אחד
ואחד ת"ש דאמר רבי אבא אמר רב עירובי
תבשילין צריכין ביות בין לאחד בין לאחד:
תנן אכלו או שאבד לא יבשל עליו בתחלה
שייר ממנו כל שהוא סומך עליו לשבת מאי
כל שהוא לאו אע"ג דליכא ביות לא דאית
ביה ביות: ת"ש (א) תבשיל זה צלי ואפילו
עליו חמין מערב יו"ט תחתיו וסופו אין לו
שיעור מאי לאו אין לו שיעור כלל לא אין
לו שיעור למעלה אבל יש לו שיעור למטה
אמר רב הונא אמר רב עירובי תבשילין
צריכין דעת פשיטא דעת מניח בעינן דעת
מי שהניחו לו בעינן או לא בעינן תא שמע
הדאבוח דשמואל מערב אכולה נהרדעא רבי
אמי ורבי אסי מערב אכולהו טבריא: ימכרין
רבי יעקב בר אידי מי שלא הניח עירובי
תבשילין יבא ויסמוך על שלי ועד כמה אמר
רב נחומי בר זכריה משמיה דאביי עד תחום
שבת: ההוא סמיא דהוה מסדר מתניתא
קמיה דמר שמואל חזייה דהוה עציב אמר
ליה אמאי עציבת אמר ליה דלא אותיבי
עירובי תבשילין אמר ליה סמוך אירידי לשנה
חזייה דהוה עציב אמר ליה אמאי עציבת
אמר ליה דלא אותיבי עירובי תבשילין אמר
ליה פושע את לבולי ע"מא שרי לדידך אסור
ת"ר (א) יום טוב שחל להיות בערב שבת אין
מערבין לא עירובי תחומין ולא עירובי חצרות
רבי אומר מערבין (א) עירובי חצרות אבל לא
עירובי תחומין מפני שאתה אוסרו בדבר
האסור לו ואי (א) אתה אוסרו בדבר המותר לו
אתמר רב אמר הלכה כתנא קמא ושמואל
אמר הלכה כרבי: איבעיא להו הלכה כרבי
לקולא או לחומרא פשיטא דלקולא קאמר
משום דשלח רבי אלעזר לגולה לא כשאתם
שונין בבבל רבי מתיר וחכמים אוסרין אלא
רבי אוסר וחכמים מתירין מאי תא שמע
דרב תחליפא בר אבדימי עבר עובדא כותיה
דשמואל ואמר רב תחלת הוראה דהאי צורבא
מרבנן לקלקולא אי אמרת בשלמא לקולא
קאמר היינו קלקולא אלא אי אמרת לחומרא
מאי קלקולא איכא כיון דמקלקלי בה רבים
היינו

הרסנא עיקר קמ"ל קמחא עיקר אמר ר' אבא
עירובי תבשילין צריכין ביות איבעיא להו
בית אחד לכלן או דלמא בית לכל אחד
ואחד ת"ש דאמר רבי אבא אמר רב עירובי
תבשילין צריכין ביות בין לאחד בין לאחד:
תנן אכלו או שאבד לא יבשל עליו בתחלה
שייר ממנו כל שהוא סומך עליו לשבת מאי
כל שהוא לאו אע"ג דליכא ביות לא דאית
ביה ביות: ת"ש (א) תבשיל זה צלי ואפילו
עליו חמין מערב יו"ט תחתיו וסופו אין לו
שיעור מאי לאו אין לו שיעור כלל לא אין
לו שיעור למעלה אבל יש לו שיעור למטה
אמר רב הונא אמר רב עירובי תבשילין
צריכין דעת פשיטא דעת מניח בעינן דעת
מי שהניחו לו בעינן או לא בעינן תא שמע
הדאבוח דשמואל מערב אכולה נהרדעא רבי
אמי ורבי אסי מערב אכולהו טבריא: ימכרין
רבי יעקב בר אידי מי שלא הניח עירובי
תבשילין יבא ויסמוך על שלי ועד כמה אמר
רב נחומי בר זכריה משמיה דאביי עד תחום
שבת: ההוא סמיא דהוה מסדר מתניתא
קמיה דמר שמואל חזייה דהוה עציב אמר
ליה אמאי עציבת אמר ליה דלא אותיבי
עירובי תבשילין אמר ליה סמוך אירידי לשנה
חזייה דהוה עציב אמר ליה אמאי עציבת
אמר ליה דלא אותיבי עירובי תבשילין אמר
ליה פושע את לבולי ע"מא שרי לדידך אסור
ת"ר (א) יום טוב שחל להיות בערב שבת אין
מערבין לא עירובי תחומין ולא עירובי חצרות
רבי אומר מערבין (א) עירובי חצרות אבל לא
עירובי תחומין מפני שאתה אוסרו בדבר
האסור לו ואי (א) אתה אוסרו בדבר המותר לו
אתמר רב אמר הלכה כתנא קמא ושמואל
אמר הלכה כרבי: איבעיא להו הלכה כרבי
לקולא או לחומרא פשיטא דלקולא קאמר
משום דשלח רבי אלעזר לגולה לא כשאתם
שונין בבבל רבי מתיר וחכמים אוסרין אלא
רבי אוסר וחכמים מתירין מאי תא שמע
דרב תחליפא בר אבדימי עבר עובדא כותיה
דשמואל ואמר רב תחלת הוראה דהאי צורבא
מרבנן לקלקולא אי אמרת בשלמא לקולא
קאמר היינו קלקולא אלא אי אמרת לחומרא
מאי קלקולא איכא כיון דמקלקלי בה רבים
היינו

הרסנא עיקר קמ"ל קמחא עיקר אמר ר' אבא
עירובי תבשילין צריכין ביות איבעיא להו
בית אחד לכלן או דלמא בית לכל אחד
ואחד ת"ש דאמר רבי אבא אמר רב עירובי
תבשילין צריכין ביות בין לאחד בין לאחד:
תנן אכלו או שאבד לא יבשל עליו בתחלה
שייר ממנו כל שהוא סומך עליו לשבת מאי
כל שהוא לאו אע"ג דליכא ביות לא דאית
ביה ביות: ת"ש (א) תבשיל זה צלי ואפילו
עליו חמין מערב יו"ט תחתיו וסופו אין לו
שיעור מאי לאו אין לו שיעור כלל לא אין
לו שיעור למעלה אבל יש לו שיעור למטה
אמר רב הונא אמר רב עירובי תבשילין
צריכין דעת פשיטא דעת מניח בעינן דעת
מי שהניחו לו בעינן או לא בעינן תא שמע
הדאבוח דשמואל מערב אכולה נהרדעא רבי
אמי ורבי אסי מערב אכולהו טבריא: ימכרין
רבי יעקב בר אידי מי שלא הניח עירובי
תבשילין יבא ויסמוך על שלי ועד כמה אמר
רב נחומי בר זכריה משמיה דאביי עד תחום
שבת: ההוא סמיא דהוה מסדר מתניתא
קמיה דמר שמואל חזייה דהוה עציב אמר
ליה אמאי עציבת אמר ליה דלא אותיבי
עירובי תבשילין אמר ליה סמוך אירידי לשנה
חזייה דהוה עציב אמר ליה אמאי עציבת
אמר ליה דלא אותיבי עירובי תבשילין אמר
ליה פושע את לבולי ע"מא שרי לדידך אסור
ת"ר (א) יום טוב שחל להיות בערב שבת אין
מערבין לא עירובי תחומין ולא עירובי חצרות
רבי אומר מערבין (א) עירובי חצרות אבל לא
עירובי תחומין מפני שאתה אוסרו בדבר
האסור לו ואי (א) אתה אוסרו בדבר המותר לו
אתמר רב אמר הלכה כתנא קמא ושמואל
אמר הלכה כרבי: איבעיא להו הלכה כרבי
לקולא או לחומרא פשיטא דלקולא קאמר
משום דשלח רבי אלעזר לגולה לא כשאתם
שונין בבבל רבי מתיר וחכמים אוסרין אלא
רבי אוסר וחכמים מתירין מאי תא שמע
דרב תחליפא בר אבדימי עבר עובדא כותיה
דשמואל ואמר רב תחלת הוראה דהאי צורבא
מרבנן לקלקולא אי אמרת בשלמא לקולא
קאמר היינו קלקולא אלא אי אמרת לחומרא
מאי קלקולא איכא כיון דמקלקלי בה רבים
היינו

(א) [מוספתא פרק ג'
(ב) [מוספתא ס"ג] עיין
חסי' עירובין לה. ד"ה
ור"א. (ד) [ועיין מוספי
מסות ג'. ד"ה מתוך].
(ה) [דף קמא: (ו) עיין
חסי' ברכות לה. תורה
להם. (ז) ברכות לה.
(ח) [ועיין מוספות ע"ז מ.
ד"ה אמר דלא וכו' מלך
ס"ה ד"ה סמינן].

הנהגות הב"ח

(א) תוס' ד"ה קמ"ל
וכי' ויש שמקנין השומן.
נ"ב ס"א ויש שמתירין
השומן:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה דש"ה.
ור"ה ד"ה. עיין משנה
ס"ז סימן ק"ל:

ליקוטי רש"י

הרסנא עיקר. ואומר
מרינא נאכל ממות שחול
מי ושרי קמ"ל קיבאח
עיקר. ויש בו משום
בשול ערובי תבשילין
שקמחא אינו נאכל מי צ"ל
לח.

הנהגות וצינונים

(א) בבתי' נוסף מי
בבית' או לא כגון
וכו': (ב) בדפדף ובתי'
שיחיו: (ג) צ"ל ואיכא
(ד"ש): (ד) בבתי' נוסף
דרבי לחומרא: (ה) ס"א
בגמרא לכל אחד
ואחד ואם יש שם
וכו', ומה שבתיים ליתא
(חכמת מנחה): (ו) צ"ל
ולא דש"מא יש דם
בביצים דרובם (ב"ש):
(ז) צ"ל דיש לומר
(ב"ש): (ח) נ"א ב"ש
ועיין רש"י (גליון)
(ט) כ"ה גירסת מהרש"ל,
מהר"ם ומהר"ם ש"ך
ומהר"ם אורח גורס ויש
שקול"פין
וכגירסת הב"ח איתא
בדפדף:

לעזר רש"י

תוספות ד"ה קמ"ל
קמחא עיקר. פירוש פת
היילע מן הביצים.
אובד"א. פירוש פת
הנאה למקנין (רש"י)
בנאליה מ. טו) פת
שניטעש עם חמין (רש"י)
בכיות דף מא ע"ז ד"ה
פת. למתניות (רש"י) שם
דף מז ע"א ד"ה
למתניות. פשטא. (רש"י)
פירוש ממולות (רש"י)
ש"א כה. ית. עקשה
שנלמה ענה (עיין רש"י)
פסקים דף ע"ז ד"ה
טפליה. ביצליה.
פירוש קול"ך (שוגיות)
(רמ"א יו"ד סי' קצ ס"ה)
(ו) עיין תוספות בכיות
דף ע"ז ד"ה חס:

(א) 'מוספ' גרבות [פ"ג]
(ב) 'גרבות דף מט.].
(ג) 'לעיל [ו.]. (ד) 'מוספ'
[פ"ג]. (ה) 'סידה תוס'
גיתין ח: סו"ה אע"ג,
ובמנחות סד. ד"ה שתיים,
(ו) 'ד"ה מוספות מוספס
מו. ד"ה עד שחלפתי,
(ז) 'תוס' לקמן כא. ד"ה
עיסה, (ח) פסחים קז:
(ט) 'עירובין לט. ע"י"ש,
(י) 'ד"ה מוספות מנחות
לז: ד"ה וזכ"ל, (יא) דף לו:
ועי' מוספות שם ד"ה
והא מנחות, (כ) פ"ד חזק,
(ל) 'עירובין לח., דף
ע"ב.

הגהות חב"ח

(א) רש"י ד"ה מיום טוב
וכו' ובתחומין יאמר אם
היום חול ומחר קדש
עירובי עירוב אם היום
קדש: (ב) תוס' ד"ה
מאי טעמא וכו' תנאי
ואמוראי דהכל ודהתם
יש לומר דהתם והכא
מייירי:

גליון הש"ס

גמ' רשב"א אומר
ממלאה אשה תנור
פת. עיין לקמן דף כג
ע"כ ברש"י ד"ה וכו'
מחירין ונחום' שם:

הגהות וציונים

[illegible]

ריינו קִקְרֹלָא. אַס הייז מוטר לערן
 שפּען שבת. צרכה לחת לשמיים ומחה
 וּלְנו אַת יום המנוחה^א הזה ואת יום חו-
 גֵּנוּל אֶרֶץ אֲשֶׁר הָיָה אִתּוֹ הַמְנוּחָה הַזֶּה
 וְאַתּוֹ יוֹם חַג פְּלוּי הַזֶּה: תְּגִי תִנּוּא
 קִמְיָה דְרַבִּינָא. צְמִלְתִּי דְרַבִּי
 מְקֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַשְׁבַּת וְהַזְמִינִי: אַמּוֹ
 שְׁבַת יִשְׂרָאֵל מְקֵשׁ יִצְחָק. קִשְׁדָּתָא
 קִדְוֶשׁתָּהּ אֶלְלוּ לְשֵׁל שְׁבַת צְבִלְתָּהּ
 וְמוֹסִים תְּרִיךְ לְהַקְדִּים קְדוּשַׁת יִשְׂרָאֵל
 לְקִדְוֶשְׁתָּן שְׁעַל יְדֵי קְדוּשַׁת יִשְׂרָאֵל
 תִּקְדְּשׁוּ הֵם וְיִזְלוּ לֹא מִתְקֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל
 אֶלָּא הֵם קוֹצִיעִים מְדֻשִׁים וְקוֹרְאִין
 וְמוֹעֲדֵים צִבִּית קִין: אֵלֶּא שְׁבַת מְקֵשׁ
 וְקִימָא. מַשְׁחַת יְמֵי בְרָאשִׁית וְלֹאִיָּה
 שְׁבַת מְקֵשׁ. כְּשֶׁאֵר שְׂמֻחָה בִּי הֵיכַל דְּבִחּוּל
 אֶלְלוּ לְהוֹדֵת צִרְכָּה קְדוּשָׁה שְׁלֵשׁ
 מִפְּתוּלֹת מִלְּנֹא אֶף שְׂבַת אֶין תְּרִיךְ
 לְקִצְעוּ לוֹ צִרְכָּה לְבִית שְׂמֹא וְלֹא
 יִשְׂרָאֵל מְדֻשִׁים אִם מוֹעֵד: עֲבֹדָה.
 גִּבּוֹן יַעֲלֶה וְיֵצֵא צִבְרָתָא עֲצוּדָה:
 כְּמוֹ שְׂאֹמֶר עַל הַסֵּס
 מְהוּרָה. וְפּוֹרִים: בֵּל מְקוֹב שְׂקוֹק
 וְאִפִּי עֲרִיבִת וְשִׁמְרִית
 וְמוֹמָה: אֶין הֲלִיבָה בְּאֻרֵּי הוּזָה רִסְקִין.
 כְּתוּבָה אֶלְלוּ כְּתוּבָה קִמָּא דְלִמְרָא עֲרִיבִת
 וְשִׁמְרִית וְמוֹמָה מִתְחַלֵּל שְׂבַע וְאֻמְרָא
 מְעִינִי הַמְעוֹרֶשׁ צִעֲדָה מִיָּהוּ לֹא
 הִלְכְתָּה כּוֹמִיָּה צִהָא דְקִמָּרָא וְצִמּוּסְפִין
 מִתְחַמֵּיל כִּי אֶלֶּא צִהָא הִלְכְתָּה כְּרַבִּי
 וְאֻמְרָא אֶף חוֹמֶה צִהָא מְקֵשׁ הַשְׁבַּת
 יִשְׂרָאֵל וְהַזְמִינִי אִם רִאשֵׁי מְדֻשִׁים
 בְּרָאשׁ מְדֻשִׁים: מִיּוֹם טוֹב אֲבִיּוּרִי.
 אֲסֵא מִכְר צִי"ט רִאשֹׁן וְחֹלו שְׁנֵי
 מִיּוֹם טוֹבִים חֲמִישִׁי וְעֶרֶב שְׁבַת וְמוֹמָה
 אֲסֵא הַיּוֹם חוֹל וְמוֹרָק קֵשׁ עֲרִיבִי עֲרִיבִי
 אֲסֵא חֲמִישִׁי אֶין תְּרִיךְ לַעֲרֹב מִתְשַׁלְּטִין
 לְבִית מְדֻשִׁים יֻמָּר (א) כִּי הַיּוֹם קֵשׁ אֶין
 צְדָרִי כְּלוֹם וְלִמְרָא יֻמָּר כְּמוֹ כֵּן שְׁלֵשׁ
 וְצִהָתָה הַפֶּת עֲמָה דְמָמָה
 הֵי עֲרִיבִי אֶלֶּא שְׁלֵשׁ מִתְשַׁלְּטִין
 תְּרִיךְ לְשִׁנוֹת לְחִזּוֹר אֶת תִּנְאוֹ
 מִלְּמָחָ: דְּלִמְיָה שְׁבִיבִית בְּשִׁבְתָּא.
 וְאִם דּוּקָא שְׂבַחָה נִקְט אֶלֶּא יו"ט קְרִי
 מִיּוֹם טוֹב וְאִפִּי מִסְּפָק וְאִם הַמִּירו
 תְּשַׁלְּטִין תְּשַׁלְּטִין הַחֵם מִשּׁוֹם כְּדוּד
 מִלְּמָחָ: הַמִּירו: אֶין אוֹפִי: פֶּת:
 וְכֵן מִתְחַסֵּם לְגִי מְלִי: אֲבֵל אֲפִיּוֹת.
 כֵּל כֵּר וּכְכַר צִרְכָּה אֲפִיָּה וְרִדִּיָּה
 עֲמָה: בּוֹמֵן שְׁהַתְּנוֹר מִלֵּא. שְׁתַּנְרִים
 קִטְמִים הֵם וּמִדְּצִינִין פֶּת צְדָנוֹת
 מִתְּחַק שְׂרִיף מִלָּא מִתְעַנֵּשׁ מִלֵּא וְאֶין
 מִתְּחַק לְתַמְיָמוֹתוֹ לְהַפְשֵׁט וְהַפֶּת נִלְפֶּת
 יִפֶּה: הוּא נִבְרָא. לִאֲפִיּוֹת: וְקִמְדוֹ
 אֲבִיּוֹר. שְׁלֵא יִהוּ אֲחֵרִים אוֹפִין קִמְדוֹ
 שְׂבַע שְׁנֵי: אֲפִיּוֹת קִמְדוֹ. אִם תְּרִיךְ
 צְבִלְתָּהּ אֶין קִמְדוֹ שְׂרִיף אֲחֵרִים
 מִתְּחַק לִאֲפִיּוֹת וְלִתָּה לוֹ: צְבִלְתָּהּ
 אֶלֶּא גִרְסִין: וְאִם יִשְׁמִין. כִּדְרִךְ
 מִשְׁטַמְיָין תְּשַׁלְּטִין שְׂבַת^ב: עֲבֹר
 אֶלֶּא מִיָּה מִיָּה שִׁחֲלָה צְשָׁת:
 וְאִם

ומסיים בשל שבת ואומר קידוש היום באמצע וחוזם מקדש השבת שחית' כן מנחה מחיל בשל שבת ומסיים בשל שבת ואומר קידוש תחומין מיר"ש להיבדוק ומנחה. שבת יעירוב בתשליך ומשמיה ד שמהנה ואומר אה היום קדש ולמחר חול הוא איני צריך לעירוב אפר במלאה אש קדש בשל אפילו שנה צרכה אלא לחיוביה ימר בשעה שהתנדו מלא. אמר רבא חלה כר' שמעון בן אלעזר אלוה נאסר (א) דכמה דלזא מקני ליה אלוה אפי' ליה ולזא אמר אלוה נאסר (א) וכן קתנה אלא א"כ קתנה לזא לאחריי שבת

תתול והוא אסר: מתחיל
לסוּר עַתָּה מִחִלָּה וּתְקַן
לְיוֹנֵי הַיָּם: וּמִסִּיִּים, הַעֲרֹכָה
קְדוּשַׁת הַיּוֹם בְּאַמְצָע, וּתְקַן

הֵלֶכֶה כְּאוֹתוֹ הַיּוֹם.
וְיָלַד לִי הוּא אֶמֶר
אֵף מִמֶּה שֶׁאִמַּר מִסִּיִּים בְּשֵׁל
לְאֶמֶר מוֹתֵם בְּיָדוֹ

הֵייוֹ קִלְקוּלָא אִמֹר רַבָּא אִמֹר רַב חֲסֵדָא אִמֹר
רַב הוֹנָא הֵלֶכֶה כְּרַבִּי וְלֹאסוּר תְּנוּ רַבְנִי ^א יוֹם
טוֹב שְׁחָל לְהוֹיֹת בִּשְׁבַת בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים
מִתְפַּלֵּל שְׁמוֹנָה [וְאוֹמֵר] ^ב שֶׁל שְׁבַת בְּפָנֵי עֲצֻמָּה
וְיִשָּׁל יוֹ"ט בְּפָנֵי עֲצֻמָּה וּבִ"ה אוֹמְרִים מִתְפַּלֵּל
שֶׁבַע מִתְחִיל בִּשְׁל שְׁבַת וּמִסִּיִּים בִּשְׁל שְׁבַת
וְאוֹמֵר קְדוּשַׁת הַיּוֹם בְּאַמְצָע רַבִּי אוֹמֵר אֵף
חוֹתֵם בִּה ^ד מְקֹדֵשׁ הַשְּׁבַת יִשְׂרָאֵל הוֹזְמִינִים תְּנִי
תָּנָא קִמְיָה דְּרַבִּינָא מְקֹדֵשׁ יִשְׂרָאֵל הוֹשְׁבַת
וְהוֹזְמִינִים אִמֹר לִיה אִמֹר שְׁבַת יִשְׂרָאֵל מְקֹדֵשִׁי
לִיה וְהָא שְׁבַת מְקֹדֵשָׁא וְקִימָא אֱלָא אִימָא
מְקֹדֵשׁ הַשְּׁבַת יִשְׂרָאֵל וְהוֹזְמִינִים אִמֹר רַב יוֹסֵף
הֵלֶכֶה כְּרַבִּי וּכְדִתְרִין רַבִּינָא: ^ה תִּ"ד שְׁבַת
שְׁחָל לְהוֹיֹת בִּר"ח ^ו אוּ בְּחֻלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד
יִרְעִיבִתּוּ וּשְׁחָרִית וּמִנְחָה מִתְפַּלֵּל שֶׁבַע וְאוֹמֵר
מִעֵינ הַמְּאוּרַע עֵבֶרְדָּה ^ז וְאֵם לֹא אִמֹר מִחוּזִין
אוֹתוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר בְּהוֹדָא ^ח וּבְמוֹסַפִּין
מִתְחִיל בִּשְׁל שְׁבַת וּמִסִּיִּים בִּשְׁל שְׁבַת
וְאוֹמֵר קְדוּשַׁת הַיּוֹם בְּאַמְצָע רַשִׁי"ג וְרַבִּי
יִשְׁמַעֲעָל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָא אוֹמְרִים
כֹּל מָקוֹם שֶׁהוֹזֵק לִשְׁבַע מִתְחִיל בִּשְׁל שְׁבַת
וּמִסִּיִּים בִּשְׁל שְׁבַת וְאוֹמֵר קְדוּשַׁת הַיּוֹם
בְּאַמְצָע אִמֹר רַב הוֹנָא אֵין הֵלֶכֶה כְּאוֹתוֹ
הַיּוֹם. אִמֹר רַב חִיָּיא בְּרִי אִשִּׁי אִמֹר רַב מְנִיָּה
אֲדָם עִירוּבִי תְּחוּמִין מִיּוֹם טוֹב לִחְבְּרוּ וּמִתְנָה
אִמֹר רַבָּא ^ט מְנִיָּה אֲדָם עִירוּבִי תְּבִשְׁלִין מִיּוֹם
טוֹב לִחְבְּרוּ וּמִתְנָה מֵאֵן דְּאִמֹר עִירוּבִי תְּחוּמִין
כֹּל שֶׁן עִירוּבִי תְּבִשְׁלִין וּמֵאֵן דְּאִמֹר עִירוּבִי
תְּבִשְׁלִין ^י אֲבָל עִירוּבִי תְּחוּמִין לֹא מֵאִי טַעֲמָא
דְּלִמְקֵנִי שְׁבִיתָה בִּשְׁבַתָּא לֹא תְנוּ רַבְנִי
^{יא} אֵין אוֹפִין ^{יב} מִיּוֹם טוֹב לִחְבְּרוּ בְּאִמַּת אִמֹר
מִמְלָאָה. אִשֶּׁה כֹּל הַקֶּדֶרָה בִּשְׁר אַע"פ שְׁאִינָה
תְּחִבִּית שֶׁל מִיָּם אַע"פ שְׁאִינִי צִרְךְ אֱלָא לְקִיּוֹן
אֶחָד אֲבָל לֹאפֹת אִינוּ אוֹפֶה אֱלָא מִה שְׁצִרְךְ
לֹא ר' שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזֶר אוֹמֵר ^{יג} מִמְלָאָה אִשֶּׁה
כֹּל הַתְּנוּר פֶּת מִפְּנֵי שֶׁהִפֵּת נֹאפֶת יֶפֶה בּוֹמֵן
שֶׁהַתְּנוּר מִלֵּא אִמֹר רַבָּא ^{יד} הֵלֶכֶה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן
בֶּן אֶלְעָזֶר אִיבְעִיא לְהוּ מִי שְׁלֵא הֵינִי עִירוּבִי
תְּבִשְׁלִין הוּא נֹאסֵר וְקִמְחוּ נֹאסֵר אוּ דְלִמָּא
הוּא נֹאסֵר וְאֵין קִמְחוּ נֹאסֵר לְמֵאִי נִפְקָא מִינֵה
לֹאקִנְיִי קִמְחוּ לֹאחֲרִים אִי אִמַּרְתָּ הוּא נֹאסֵר
וְקִמְחוּ נֹאסֵר צִרְךְ לֹאקִנְיִי קִמְחוּ לֹאחֲרִים וְאִי
אִמַּרְתָּ הוּא נֹאסֵר וְאֵין קִמְחוּ נֹאסֵר לֹא צִרְךְ
לֹאקִנְיִי קִמְחוּ לֹאחֲרִים מֵאִי תֵּא שְׁמַע ^{טו} מִי
שֶׁלֵּא אִשֶּׁה הֵינִי עִירוּבִי תְּבִשְׁלִין הִרִי זֶה לֹא יִפְקָא
וְלֹא יִבְשָׁל וְלֹא יִמְצֵן לֹא לוֹ וְלֹא לֹאחֲרִים וְלֹא
אֲחֵרִים אוֹפִין וּמִבְשְׁלִין לוֹ כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה
מִמְקַנָּה קִמְחוּ לֹאחֲרִים וְאוֹפִין לוֹ וּמִבְשְׁלִין לוֹ
שִׁי"מ הוּא נֹאסֵר וְקִמְחוּ נֹאסֵר שִׁי"מ אִיבְעִיא
לְהוּ ^{טז} עֵבֶר וְאִפֹּה מֵאִי תִ"ש מִי שְׁלֵא הֵינִי
עִירוּבִי תְּבִשְׁלִין כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה מִקְנָה
קִמְחוּ לֹאחֲרִים וְאֲחֵרִים אוֹפִין לוֹ וּמִבְשְׁלִין לוֹ
וְאִי

חֶשֶׁק שְׁלֹמֹה עַל ר"ח (ה) נִרְאֶה ד"ל אֵלּא הוּא שְׁנֹאסֵר לֹא אִפִּי לִיָּה אֲבָל כָּל כְּמֹה דְלֹא מִקְנֵי כו'.

ה'לכה באותו היום. וא"ת אמאי לא קאמרינן ללכה כהנה כהנה קמא
ו"ל דאי הוה אמר הלכה כהנה קמא הוה משמע אכל דביי
אף נמנה שאמר מקיים בשל שבת והא לימא דהא קי"ל להשתא כרבי
דלמר חותם ברוך מקדש השבת ישאלו והומני' (א):

במאי טעמא דאמרינן שביב' בשבתא
א. ווא"ת למא לי הא
טעמא האלע טעמא דהכנה דלמרי'
ב. בכל מערבין (פירוש דף נה. וס)
מיו"ט לשבת מאי טעמא לא משום
הכנה ו"ל דאי לא הוה טעמא
דמקמי שביב' בשבתא משום טעמא
דקאמר משום הכנה לא אסרינן הווא"ל
יש שם ספק דשבתא חול הוא לגמרי
מכל מקום קשה דהתם צעירובין
לי למי ל טעמא דהכנה שפירוק לי
משום דמקמי שביב' בשבתא לא ויש
לומר דהתם מיירי צעירובי תלרות
ולא שייך למקמי שביב' ומכל מקום
קשה מההוא דגרעין פרק הוורק (א)
(ט): גבי שביב' דאמר דקאמר דאי
תזיל ותמוד ותפתח והתם מיירי
בשבת דשרי לעשות קנין והכא אסר
למקמי שביב' אפי' ביו"ט ו"ל דשביב'
מרע שאני דהמיו"ט עליו שלא תטרוק
דעמו ולעז דלעז שם חלוק קנין שביב'
מרע ולעז דאמר דהא המיו"ט לי לגרס
בשבת ואין לנו מקדשין ואין מגרשין
ואע"ג דלא קאמר לקמן אין מגרשין
מכל מקום לעז די תלוק מין קדושין
לגרשין (א) ועוד דהוספתא (א) אמרינן
בהלכה אין מקדשין ואין מגרשין (א)
נראה מדקאמר דהתם (א) אהא מודה
משמע דלא פליג שום אדם עליה
והא פליג רבי עליה לעיל (א) דלמר
מערבין צעירובי תלרות לכך נראה
לפרע דטעמא דהכא שם לומר משום
הכנה וה"ק אסור למקמי שביב' בשבתא
משום דהיינו הכנה ואין
מכניין מיום טוב לשבת וא"ת לרבי
יתכן דלמר לעיל (ד. ה.) נולדה שם
מומרת שם וקאמר טעמא לעיל
משום דלית ליה הכנה וכי פליג רבי
יתכן אכל הני נגזלי ואמוראי דהכא (א)
יש לומר דהתם מיירי בהכנה שגועה
צדים כגון צעירובי תחומין ואפי' רבי
יתכן מודה אכל מה שממיר ר' יוחנן
היינו גבי צידה דהוי הכנה ציד שמים
שגועה מאלהי:

אי אמרת הוא נאסר וקמחו נאסר
צריך דאמרינן קמחו לאחריים
ואי אמרת אין קמחו נאסר אין צריך
דאמרינן קמחו. ומה הווא"ל וקמחו
נאסר מה מועיל הקנייה לאחריים מי
יכול לפלוק האיסור שם כדי שישאל
הוא עצמו אחר (ק) שנאסר ועוד
קשה אין שהוא נאסר למיזה טעם אי
מומרת שמים חופין (לשבת) בשביל
וכי אחריים יכולים לעשות בשביל מה
שהוא עצמו אינו יכול לעשות בשביל
עצמו לכן נראה לי כג"ל דה"א אי
לאמרת הווא נאסר ואין קמחו נאסר
מני לאמרינן קמחו לאחריים ואין מועיל
הקנין ואי אמרת הווא נאסר וקמחו
נאסר לא מני לאמרינן קמחו לאחריים
דהא לא מועיל הקנין ובסמוך גרס
ש"מ הווא נאסר ואין קמחו נאסר:
וילגלג

אמר רב חסדא אמר
לאסור תנו רבנן (ב) יום
בית שמאי אומרים
של שבת בפני עמנה
ב"ה אומרים מתפלל
ומסיים בשל שבת
אמצע רבי אומר אף
תקדש ישראל והשבת
שבת ישראל מקדשי
וקיימא אלא אימא
הומנים אמר רב יוסף
רבינא: (ב) ת"ר שבת
אזכורו של מועד
מתפלל שבע ואומר
ואם לא אמר מחזירין
בהודאה יבומספין
ומסיים בשל שבת
באמצע רשב"ג ורבי
חנן בן ברוקא אומרים
עומתו בשל שבת
אזכורו רדפת היום
אין הלכה כאותו
אשי אמר רב מניח
טוב לחברו ומתנה
עירובי תבשילין מיום
דאמר עירובי תחומין
נאמן דאמר עירובי
תחומין לא במאי טעמא
תא לא תנו רבנן
לחברו באמת אמרו
הא בשר אע"פ שאינה
אחת ממלאי נחתום
אינו צריך אלא לקיתון
ונופה אלא מה שצריך
במלאה אשה
הפת נאפת יפה בזמן
הלכה כרבי שמעון
במי שלא הניח עירובי
מחו נאסר או דלמא
נאסר למאי נפקא מינה
אי אמרת הווא נאסר
ויו קמחו לאחריים ואי
קמחו נאסר לא צריך
במאי טעם שמוע' (מי
ליתין זה לא יאפה
לו ולא לאחריים ולא
לו כיצד הווא עושה
אופין לו ומבשלין לו
נאסר ש"מ איבעיא
ת"ש מי שלא הניח
הווא עושה מקנה
אופין לו ומבשלין לו
ואי

737

[illegible]

ליקומוי רש"י

ומתחיל בשל שבת.
וזמן לנו את יום המנוח
הזה ומסיים בשל שבת
מקדש השבת וחו לא
ומיהו במוספים באמצע
זכרה הוא נכלל אבל
שחרית וערבית אינו נכלל
אפילו באמצע
[עירובין מ:].

רבינו חננאל

[illegible]

מא ב מיי פכ"א מהלי
שבת הלי כד כמג לאון
סה טור ש"ע א"ח סי' שכה
סעיף לב:
מא ג מיי פ"ג מהלי
שבת עשור הלכה ב
טוש"ע א"ח סי' הקנד
סעיף ח:
מב ד מיי פ"ד מהלכות
י"ט הלי ז:

רבינו חננאל

במים להצטנן הוא וְהָאִשְׁכּוּן
וְהַיִּתְּקִין כִּי. וְהָאִשְׁכּוּן
הַתְּלִיתָה שֶׁבֶת. דְּהֵאֵתָא
לְמִימָר מַצְטָנָה הוּא
דְּהִרְצִינָה בִּשְׁבֶּת שְׂרִי אֵלָא
יְהִי־נָה אֲסוּדָר בְּרִיחָא
לְמָא אֵינֵא לְמִימָר לֵילֵכָא
לְמִימָר נִרְאָה כְּמִימָר לֵמָּה
טוֹבֵל הוּא נִרְאָה כְּמִימָר
עֲצֻמָּה. וּמִשְׁנֵי רַבָּה הוּאִיל
וּבִשְׁבֶּת שְׂרִי בִיחָה־נָּם
שְׂרִי לֵילֵכָא אֲסוּדָר וּבִשְׁבֶּת
שְׂרִי בִיחָה־נָּם אֲסוּדָר.
וּמִקְשִׁינָה וְאִי תִּיד הִיא
לְרַבָּה הוּאִיל וְהַחֲנִין
הַחֲשֻׁשׁ שֶׁבֶת אֵיל יִצְמָה
בְּהוּן חֲזִיקִין אֲסוּדָר מִטְּבֵל
כְּדִרְכֵּי וְאֵם תִּרְפָּא תִּרְפָּא

הדר ביה רבא מחדא. פ' מההיא
 כו' לא ק"ד דלמך כל חייב טע
 הדר ציה מההיא שניא לעולם אימא לן
 מנזיקין לההוא טעמא דהואל^א דקמשת
 ואימא דהדר ציה מההיא שניא
 וזהדר ציה נמי מההיא שניא דהואל
 וזהא דכלים אסורים מההיא טעמא
 דשניא אמוראי דלעיל משום שמה
 עשינו ופ' שיהא או יקטנו וי"ל דקמי
 חדא מקמי תרתי יהא שניא דהכא^א
 כמאן קודם טעילה מקמי תרתי שני
 דמשיני משום מתקן כלי והואל ולא
 גהירא חדא דהא צהא תליא דהא מה
 דמשיני רצא הואל ושבת כו' היה כולו
 להעמיד שניא משום דנראה כמתקן
 ועוד דהיה לו לפרש^א האי מקמי תרתי
 לבק נראה לי דקיס ליה לגמרא דלא
 היה יכול לעקור מפני שנראה כמתקן
 כיון דמתקן ליה עלה דמתני'
 אכלא היה סבור לעקור שניא
 דהואל ומהא^א נמי מייית ראה דאין
 יכול לעקור [וע"ע חו' שבת
 קיא. ד"ה לא] :

[illegible]

בַּת־שֵׁשׁ עָשָׂר שָׁנָה בָּאָז אֵין טוֹעֲלִין כִּי חֵינִינָא בְּ אֲנִיגֻסְתָּא דִּלְמִנָּה^א כְּדִי
בִּית אֱלֹהֵינוּ לֵאדָּא טְעִילָה אַחַת בְּשָׁנָה וְקֹאמֶר עַלֵּה בִּירוּשָׁלַיִם^ב הִרְהִי
רֵי לִי כִי חֵינִינָא בְּ אֲנִיגֻסְתָּא וְלִית הַלְכָתָא כִּי מִשְׁנֵה דְקֹאמֶר כֹּל
חֵיבִי טְעִילֹת וְכִי עוֹד אֹמֵר רִי דְמוֹנָא הוּא אֵין טוֹעֲלִין לֹא בִּיהוּ"כ
וְלֹא בְּנִי בָּאז דְּרוּקָא הֵם שְׂחִי עוֹסְקִין בְּטִירוּתָא הֵי חֵיבִי^ג לְטַעַל מִד
כְּדִי שְׁלֵא יַעֲמֵאוּ הַטִּירוּתָא אֲבָל הַשְׁחָא דֵּה טְעִילָה אֵינִי בָּאז אֲבָל
לְטַהֲרָה לְטַעַל יְכוּלָה הִיא לְרַחוּךְ וְלַחוּךְ עֵרֵב יוה"כ כְּדִי שְׁחִסְרוּךְ
שְׁעָרָה וְחוֹפֶפֶת מַעַט לְמוֹתָא יוֹם הַכְּפוּרִים מִשּׁוֹם לְחֵיבִי חֲפִיפָה
סְמוּךְ לְטַעִילָה^ד וְכֵן בְּנִי בָּאז דִּלְמִנָּה אֵין טְעִיל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים וְכֵן
בָּאז אֲסוּרָה^ה לְטַעַל:

ישוין שמשקין הרים בכ"י אבן אֶשְׁדֶּרֶן. אבל לא בכלי עץ
לפי שהוא מקבל טומאה מן המשקין ונמצא שהוא מטביל
ככלי וא"ת אמאי אין מטבילין אותו הא איכא תרתי לטיעות חדא
דנטמא ב"ט ועוד ללא נטמא כי אם בולד הטומאה וכולי עלמא
מודים דמטבילין לכל הפירושים לעיל ולמאן דמוקי מתניתין בשבת
וכורצנן ינחא אבל למאן דמוקי לה ב"ט וכו' ^ל קשיא וי"ל דמ"מ אין
לגרוס הטומאה לכלי בדים כדי שיטבילו דדוקא כשנטמא כבר
בולד הטומאה הוא דמטבילין אותו אבל אסור לנטמאותו על מנת
לטהטבילי ב"ט: **אין** מטבילין את הבלי על גבי מים ^א אֶשְׁדֶּרֶן
לדברי רבי צבי חכמים ונאפרים היה כחוז אפרכה השקה
וסופא ב"ט וגירסת רש"י רשא ב"ט וסופא בשבת ועל פי התוספתא
לא תוכל לפרש רשא ב"ט וסופא בשבת אלא אם כן תפרש שאמתה

בשרב ורוחץ אפילו במי משרה תינה בימות
החמה בימות הגשמים מאי איכא למימר
אמר רב נחמן בר יצחק פעמים שאדם בא
מן השדה מלוכלך במיט ובצואה ורוחץ
אפילו בימות הגשמים תינה בשבת ביוה"כ
מאי איכא למימר אמר רבא מי איכא מידי
דבשבת שרי וביוה"כ אסור אלא הואיל
דבשבת שרי ביוה"כ נמי שרי ומי אית ליה
לרבא הואיל ^א והתנן החושש בשנינו *לא
יגמע בהן את החומוץ אבל מטביל הוא
בדרכו ואם נתרפא נתרפא ורמינן עלה ^ב לא
יגמע ופולט אבל מגמע וכולע ואמר אביי
^ג כי תנן נמי מתני' מגמע ופולט תנן ורבא
אמר אפי' תימא מגמע וכולע ולא קשיא
כאן קודם טבול כאן לאחר טבול ואם איתא
גימא הואיל וקודם טבול שרי לאחר טבול נמי
שרי הדר ביה רבא מההיא וממאי דמההיא
הדר ביה דלמא מהא הדר ביה לא סלקא
דעתך ^ד דתניא ^ה כל חיבי טבילות טובלין
בדרכן בין בתשעה באב בין ביוה"כ ושון
שמשקין את המים בכלי אבן וכו' מאי אבל
לא מטבילין אמר שמואל אין מטבילין את
הכלי על גב מימיו לטהרו ביום טוב מני
מתניתין לא רבי ולא רבנן דתניא ^ו אין
מטבילין את הכלי על גב מימיו לטהרו ואין
משקין את המים בכלי אבן לטהרן דברי
רבי וחכמים אומרים ^ז מטבילין כלי על גב
מימיו לטהרו ומשקין את המים בכלי אבן
לטהרן מני אי רבי קשיא השקה אי רבנן
קשיא הטבלה איבעית אימא רבי איבעית
אימא רבנן ^ח אי בעית אימא רבי רישא דברייתא
ביום טוב וסיפא בשבת וכולה מתניתין ביו"ט
ואיבעית

משקיין את המים בבלי אבן
בלי על גב מימיו לטהרו ומי
רבי קשיא השקה אי רבנן ק
אימא רבנן אי בבית אימא ר
מתני' ב"ש ואי בבית אימא ר
השקה דרבי אסר ומתני' מן
להטביל ומתני' קמי' אין מט
דרבי דל"רי דטבילה לאוס
למלמיה דלסר אף השקה א
וסיפא ל"רי דטבילה והכי קא
וכל שכן דמשקיין ומשקיין
הטבילה לא ובתוספתא דרבי
מטבילין את הכלי על גבי מ
בבלי אפן לטהרן בשבת דדרי
מתוקמא הכי אי ציעת אי
הלך הטבילה אסירא והשק
בבלי אפן לטהרן בשבת הש

ששורין הפשתן זה: ביום הכפורים. מותר בטבילת מלוא כלקמן: מאי איכא למתא דלעיליה מתכוין ולא כמייק: מי שרי וליכא איסור דרצנן משום דממא למלאכה: וביום הכפורים אסור. משום מלאכה כי הא דצעת למסרי עליה משום נראה כמתחבא: ביון דבבשבת. דחמירא נראה שרי משום טעמא¹³ דמייק: ביום הכפורים נמי שרי. ואע"ג דלא נראה כמייק שלא תחמיר לענין מלאכה ציום הכפורים משנת: ובי אית צ"ה הואיל. צאיסור שנת כה"ג משום¹⁷ דשרי צהא לא תשרי¹⁸ צהא: א"א יגמט בהן את החומיק. לרפואה דכל רפואה צצנת גזור צה רצנן משום שחיקת סממנין¹⁹ שהיא אב מלאכה טומן: אבא מביב²⁰ הוא. אז מאלכו דכרכו: א"א יגמט ופויט. דמוכחא מלמא דלרפואה עבד: ואמר אביי גרסינן: ורבא אמר גרסינן: קודם טבול. קודם אכילה מגמט וטולע לא מוכחא מלמא דלרפואה

דסברי חומן אהני ליה למיכל: **אָהרן**
מִבֹּדֶה. לאחר אכילה וטביל מאכלו
 בחומן דמוכחא מלמא דלחא חומן
 צעי למטעם אלא משום רפואה
 ואמאי הרי קודם אכילת שבת היה
 מותר ובצאי שבת אתה אוקור ובצאי
 שבת אתה ממיר: **יִנְיָא דְהוּאִי**.
 וקודם אכילה שרי דלמא חפץ
 בצליעת חומן לאחר אכילה נמי שרי
 שאין חלוק בשיעור^ר של שבת: הדר
 ביה רבא מדהיא. דחומן ושנייה
 כאצוי ואת זו טעילה דלית ליה
 הואיל אמר לאחר חורב: **דִּבְרָא מַדָּא**.
 טעילה דיוה"כ הדר ציה ושל חומן
 אמר באחרונה: **אָא מ"ד**. למיסר
 טעילה ציוה"כ: בין בתשעה באב בין
 ביום הכפורים. ואע"פ שאוקורין
 צמחיה: אין מטיבין בל. השרץ
 טעלה על גב השקת מימיו לטהרו:
 הכי גרסין דתניא אין מטיבין את
 הבלי ע"ג גבי מימיו אטהרו ואין

שֶׁהָרָג דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכְמֵיהֶם אוֹמְרִים מִטְּבִילֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת הַמֵּיִם בְּכָל־אֶבֶן לְשֶׁהָרָג מִנִּי אִי
אִי־הַטְּבִילָה אִי בְּעִיַּת אִימָא רַבִּי אִי בְּעִיַּת
מִתְּנִיתָא רִישָׁא בִּ"ש וְסִיפָא בִּשְׁבַת וְכוּלָּהּ
נִגְזַר וְכוּלָּהּ מִתְּנִי בִּשְׁבַת. וְה"פ אִי רַצִּי קִשְׁיָא
מִשְׁשִׁיקָא אִי רַבָּנִן קִשְׁיָא הַטְּבִילָה לְדַלְעִיהוּ שְׂרו
לְעִילָא וְשִׁנִּי רִישָׁא דְּמִתְּנִיתָא רִישָׁא דְּמִלְתָּא
הֵא הֵא הַשְׁקָה שְׂרִיא אִיירִי צִ"ט וְסִיפָא
אִירִי בִּשְׁבַת וְכֵן רַבָּנִן נִמִּי רִישָׁא אִיירִי צִ"ט
רַבִּי מִטְּבִילֵי כָּל עַל גַּב מִימֵיו לְטַהֵרוּ צִ"ט
אֶת הַמֵּיִם בְּכָל־אֶבֶן בִּשְׁבַת הַשְׁקָה אֵין
ה' וְשִׁנְתָּה' צִהְדִּיל תְּנִי צֵה הִכִּי אֵין
מִיֵּיו לְטַהֵרוּ צִ"ט וְאֵין מִשְׁשִׁיקָא אֶת הַמֵּיִם
רַצִּי וְחֻכְמֵיהֶם אוֹמְרִי כו' וְהַשְׁתָּא דְּצִרִיתָּא
אֶת מִתְּנִי רַבָּנִן הִיא וְכוּלָּהּ מִתְּנִי בִּשְׁבַת
שְׂרִיא כְּרַבָּנִן דְּלִמְרִי מִשְׁשִׁיקָא אֶת הַמֵּיִם
הֵא הֵא דְּשְׂרִיא הֵא הַטְּבִילָה כְּלִים אִסְרָה
וְאִי

ר"ם רש"י הטבלה קודם השקה צין
לא שגרסתם הספרים גרסא רישא צשנת
הה שכתוב בספרים השקה קודם הטבלה
ללא מטבילין ושנוש הוא כדפירש רש"י:
אמר

(א) שנה דף קיא. ע"ד דף כח.
(ב) שנה דף קיא. חעית דף יג. (יומא פא.)
(ג) חוספחא פרק ג וחוספחא שנה פ"ו.
(ד) שבת נג. (ו) פ"ג.
(ה) נדה סו.
(ו) עיין שם ביבא.
(ז) בביקין ח"ב, נדה סח.
(ח) נוע"ע חוס' נדה פא. ד"ה הא דלפערן.

ליקומי רש"י

א יגמע בשבת. דל
 רפואה אפרו חממי
 לעזומה שבת יכא
 דלכא סנה מאס שחיק
 סממני [ע"ז. ח.]. **באן**
קדום **שבוי**. לפי
 אילני מומר שדרכי יוס
 לטוב בחומץ כל יום
 ויהא אומר וזו טעמו.
באן ידעתי **שבוי**.
 אסור הכל יאמר סכר
 סעד ועל כל לכו נשח
 [קיא]. **חייבי** **שבירות**.
 נה ויולד פועלי כדרך
 [עניניו. ג.].

הגהות וצייונים

א אבֿעֿ"ז רבי אבֿעֿ"ז
 רבנן **אבֿעֿ"ז**
ב בֿוֹשֵׁם וּמִסֵּאֵם **בִּשְׁמַת**
 ואבֿ"א רבנן וכולה
 ממתקין בשבֿעֿת **ואבֿ"א**
 רבי וכולה ממתקין
 בֿ"ש ח"ו וכו' כצ"ל
 בֿרש"י
ג בכתֿ"י שוֹשֵׁן
 (גלילין):
ד בכתֿ"י שוֹשֵׁן
ה בכתֿ"י חִסְדִּית
 בֿהא כ"ה כסֿתֿה
 ובחלופי
 גרסאות
 בֿרש"י
ו צ"ל **בשְׁמַת** של
 שבֿת (כ"ה בכתֿ"י
 רדב"ם):
ז צ"ל **הַשְׁמֵשׁ**
ח **אֵלֶּה מִשְׁוֵם** דקשני
 (רש"י):
ט צ"ל **הַדְּהֵם**
 (רש"י):
י חֲתַבַּת "היה" נואה
 דמיוח (ברכות ש"ט)
י חֲתַנְתִּי עַד ע"א ושם
 איתא ר"ח מנן
 (גלילין):
יב **הַמְּחִיבֵם**
יג **הַדְּהֵם** ח"ו צ"ל
 (יבברו) ח"ו שיר
 אמנשה לדלעי יו ע"ב
 וצ"ע (גלילין):
יד **הַמְּחִיבֵם** קשאי
 (סמכת מנחם באה"ע)

חֶשֶׁק שֶׁלֹּמֹה עַל ר"ח (א) ע"י צַעֲרוֹן עֶרֶךְ סֵלֶת. (ב) ע"י צַחוּס' ר"ה ד: ד"ה וּא"ל לֹמֶה.

ונדפס
להדפיס
בגון
דברים
מדקלא
בגון
דס"ל
בזי"ט
אזכר
דשמינת
אין

ליקומי רש"י אצל ה

[illegible]

וַיְהִי כִּי יָבֹא קִדְרַת בְּעֹזָהּ. וּמִיָּמָה הָאֵל
בְּעֹזָהּ יֵשׁ לֹמֵר לֵאלֹהִי דֹקָא בְּעֹזָהּ
שְׂכִירְתָּךְ פְּתוּחָהּ. פ"ה לְשׁוֹן כִּירָה מִמֶּשֶׁ
וַיְכַרֶּה לָּהֶם כִּירָה גְדוֹלָה (מַלְאִים)

נדרים ונדבות יוכיחו. פ"ה¹

במזרח
ויסמוך
וקבעו
שערע
אחד
לסמוך
ב"ש ז'
שתיקו

וַיִּנְדְּבוּ ויִכְרְחוּ בַּמָּקוֹם שֶׁזֶּה חָלָק
לְהַדְרִיט כְּגוֹן שְׁלֵמִים וְאֶסְרִי' לְגִצְיָה
כְּגוֹן עוֹלוֹת בְּמִזְבֵּחַ קַמְפִּלְי ח"ק כֶּסֶר
וְדַרְדֵּרִים וְנִדְבוֹת קִרְבֵּן צִיּוֹ טוֹב
וְהַקְאָמֶר בַּמָּקוֹם שְׁמוֹתָ לְהַדְרִיט
כְּגוֹן שְׁלֵמִים דְּהוּ וְדַרְדֵּרִים וְנִדְבוֹת אֲלֵמָה
דְּסָל לְח"ק וְדַרְדֵּרִים וְנִדְבוֹת קִרְבֵּן
צִיּוֹט וְאֶסְרִי' לְגִצְיָה כְּגוֹן עוֹלָה אֲזַל
שְׁאֹל דְּאִמֶר וְזֵמָה בַּמָּקוֹם
שֶׁכִּירְתָּךְ כְּתוּמָה כו"ו מִשְׁמַע אֲפִילוֹ
שְׁלֵמִים אֲלֵמָה דְּסָל וְדַרְדֵּרִים וְנִדְבוֹת
אֲזַן קִרְבֵּן צִיּוֹט וְקֶסֶה לֹאִי פ"י
וְדִפְּסֵי אֵלֹה עוֹרֵצִין (פֶּסֶח דף מ. וספ.)
דְּאִמֶר צִהֲדִי וְסָבֵר לֵךְ כִּכְצֵב שְׁאֹל
דְּאִמֶר לֵכֵס וְלֹא לִנְכָרִים מִשְׁמַע אֲזַל
וְדַרְדֵּרִים וְנִדְבוֹת קִרְבֵּן צִיּוֹט מִדְּלָל מוֹקִי
לִיָּה לְזוֹמֵר לֵכֵס וְלֹא לְגִצְיָה אֲלֵמָה
דְּסָבִירָא לִיָּה אֲלֵמָה שְׁאֹל דְּנִדְרִים
וְנִדְבוֹת צִיּוֹט לֵכֵ"נ כִּפִּי רִשְׁשׁוֹן:
וְאִי דְּנִגְרָבִים. צִיָּה נִמֵּי דְרִשְׁשׁוֹן:
לֵכֵס וְלֹא לְגִצְיָה לְמַעוֹטֵי דְנִרְסִי

החל מה ח' לכתב בלשון כירת אינו ידוע קא ב' ביום אמו אין ק' מחזא ישהה דהא (2) למגור השבר האומב' ו' לשחב' ו' לחתיו' זורק א' מא' שאבר הונא שלא בין ל' ואם

חולין
צאן קדר. כ
מעשה זחל
ולעצור על
שתיקה. ש

יום גברה ידן ש
מותן ולא היה
ום: ^(ב) שוב מעי
ה"ה שהביא עו
או תלמיד אחז
זו סמיכה ^(ג) אמ
זיפה והלך לו

אמר מרבנן דאמר
 - ליה מלתא
 דאיהו אמר
 ליה מה זו ש
 ת הלל לבית
 הדיוט מותר ל
 אינו דין שמ
 שמאי נגדרים ונ
 ואסור לגבוה
 נגדרים ונגדו
 בעולת ראייה
 ית שמאי אף
 י שלא חג ביום
 ד כל הרגל כו
 אמרו להם בית
 עבר הרגל
 מרו להם בית
 ולא לגבוה אמר

אמר לה' ^(כ) לך
לכם ^(כא) אבא שא
במקום שכיר
במקום שכיר
כך פתחה וכן
אישולחן רבך
סבב נדרים ונה
בר ^(כב) אין קרבי
דברי האומר נד
ב ^(כג) לא תימא
הוא דגזי בהו
מדאורייתא נ
דחובת היום
הה' ואינו דוח
יו"ט: איבעיא
בית אין קרבי
אמר זורק את
ילה בר רב
מנת להקטיר אי
ביניהו נסמא
לא זרק לרבר
י' ^(כד) כבשי עצר
שחטמן בין
הדם זרק וה
ת לא זרוק
מאז: אסור לזל

ואינך שור

מקום ע

תמידין
להדין
לכדו יע
אינו ד
אכילת
גדרים
המותר
לנו ש
גבורה:

ויש לחזק
 ימי הס
 נאמר
 אומרה
 וחומר
 יש לה
 ושייך
 במאי
 אצל
 שמי
 ליה
 לא
 תי
 דלה
 ונדחת
 שיהא
 כשיצא
 מאחר
 סצירא
 דומיל
 לחגיגה
 דהא

היום
לגזור
לפחות
מנחות
כ'י
הוא
יכול
מא'י
מנת
אם
י'י
ללא
אמורדין
לגזור
יכול
כשה
וקטרי
גב
ללא
שבות:
שמי
כב
אחד
(כ)
ש
לש
שמי
לש
יאכל
ל
שלא
אלה
ואם
ה
יאכל
א

ה"ה (7) ג"ו שס

[פסחים 77 ב']

[מסופספח] חגיגה
[לעיל יט. וש"י]
[מנחות ק: ע"ש]
[מנחות ק: ג]
[ע"ש מנחות מ:]
[ויקרא כג ז']
[שבת לח: פ']
[זבחים ב'
[ע' חוס' פסחים ס'
[מנחות ר']

נב: [.

הגהות הב"ח

(תום) ד"ה נדר
 נגמא קא מיפלט
 ש"י נדמו סבר ת
 מר נדרים ונדבו
 יחו נדרים ונדבו
 קייבוי ומר ס
 שאלו כל
 ד"ה מאי וכו' ל
 נאכלה דה
 שר
 לודק:

חגות מדר"ב
 רנשבורג

גמ' אמר ר'
 א' יתמי
 אורייתא
 ר"ב עין מהרש"

ש' עליו נגשה המ
 א' חסידה הלכה
 ש' מאל' חסידה
 חס' ד"ה ודע

הגהות וציונים

[illegible]

(א) וְעַי תִּסֵּב חוּלִין קָדְשִׁים
(ב) עַד עֵר וְיוֹם (ג) וְחַמֵּשׁ
קֳדָשִׁים (ד) קִרְוֹנוֹתֶיךָ
קִיץ יָבִי: (ה) עֲרֻבֵי כֶסֶף
חוּלִין קָדְשִׁים (ו) עֵינֵי חַיִּים
פִּסְחִים מִזֶּם: דִּיּוֹ הוֹאִי
(ז) חֵלֶם פֶּרֶם: אֶמֶץ
(ח) פִּסְחִים מִזֶּם
(ט) וְנוֹסְעִים פֶּרֶם
(י) לַעֲלֵי דָף כִּי: וְשֵׁ
(יא) פִּסְחִים קָבֵם: (יב) בִּי
יָבִי: יִגֵּם: (יג) וְדָף יִ
(יד) וְעַי תִּסֵּב חוּלִין קָדְשִׁים
סִדְרָה עֲשֵׂה עֲשֵׂה מִסְפָּה
יִמְיָם קֳדָשִׁים חוּלִין קָדְשִׁים
דִּשְׁבָּל: (טו) עֵינֵי פִסְחִים
מִזֶּם: (טז) בִּי מִזֶּם לֶךְ
(יז) עֵינֵי חוּלִין קָדְשִׁים מִזֶּם
דִּיּוֹ רַבָּה.

(א) תום' ד"ה חזין
יהצין רפתא לימוקא

גמ' שומע אני אס
נפש בהמה. עיין מ
דף מ"ח ע"א ועיין בר'
פרק יא מ"ט דתרום
ול"ע:

(ב) וביזים הָרֹאשׁ
מִקְרָא קֹדֶשׁ וּבִיזֵי
הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ
יְהִי לָכֶם כָּל מִזְבֵּחַ
לֹא יַעֲשֶׂה בָהֶם אִישׁ
אֲשֶׁר יֵאָבֵל לְכָל נֶפֶשׁ
הוּא לְבָדוּ יַעֲשֶׂה לָכֶם
[שמות יב, מז]

ממכוני באישור

[illegible]

כ [פי] אותו הי
סמכוהו
והושיבוהו בראש. ער
ערך [סמך] (גליון)

העתיקו התוס' בפסח
וברש"י בע"י: [ו] עי'
הואיל: [ט]

כהלכה. אמאי. והא עג

.....

— **Решение** —

— — — — —

Source: U.S. Census Bureau, *Marriage, Divorce, Remarriage in the 1990s*, Washington, D.C., 1996.

הוא: כהנים משלחן גבוה קא זכו.
נחזה ושוק וז"ה לנעלים נשאר
בשער כעזל הנוטל פרס מצית רצו
נמצאת כל השמית לקס גציה:
חייבת בחלה, לבלת קרנא ציה:
ומערבין בה. ערובי מצרות להוציא
מצתים לחצר שהצתים רשות לכל
יחד ויחד והחצר רשות כולן ותרמים
לרצו להוציא כל אחד ממימו לחצר:
משתתפים בה. שמוק קרי צמצי
מצטרות הרצה פחותין לו וכל
מצרות נשפז"ס לפני הצתים ויואלס
דך חצר לרשות הרצים או למצוי:
ומערבין עליה. המוציא: ומזמנים
עליה. שלשה שאלו כאלת: ונאפת
בי"ט. משום חלק הרועים: ואדם
יוצא בה ידי חובתו בפסח. לילה
הראשון של פסח שהוא מנוה ללכו
מנה שלמצי צעור תחלו מצות (שמות
י"ט) ושאר הימים אם רצה ללכו
שאר דברים נלא לחם הרשות עד:
צ"פין בנבילה. ונמצאת כולה נאכלת
לחם: ומי אית צ"ה הוא"ל. סוף
סוף מפרנס הכלצים ממנה שהרי אין
לו נבלה ומשום אסמכתא דהואיל
ואילו היה לו נבלה קא שרית ליה:
מ"ט דח"ל. לאחר קסעד אפה דהא
ודאי לחול הוא: בני באנא. ישראל
הדרים נכפרים: דרמו עליהו
קמחא דבני חילא. המלך הטיל
עליהם לפנות ולנצל לגי חילו אנשי
מלכתמו: כל חדא וחדא בר. ופלגי
האנוה ארצב חקדא דלמח תמיה
של נכרי ותמיה של ישראל חסור
למפותה: התימוני. מתמנת היה
דכתיב (שופטים טו) שמשון חתן
התימוני מתמנת: אמר. כלומר צין
הערבים של יו"ט: בששת. חיל גדול
של גדודי נכים שמחפשים ונולשין
לשלו שלל: יצא שכרבה. שנסתכרתם
בצמון אל ואצד שבזיל הפסד עושם
שחשנו על חילול יו"ט: ולא לכלצים
לא גרסינן¹: והא חזי צ"פ"ב מניה.
ולא יקפידו שהרי משלחן היה: היינו
דקאמר ליה כי לא גרסינן² והכי
גרסינן והא חזי לכלצים: תנאי
היא. דלאכת תנא דאכר לכלצים: כ"פ
נפש. אך אשר יאכל לכל נפש:
הי

רבת"ג ובראשונים **יוסף י"ד** (שנינו גלגל"א), **[7]** רבנ"ג **ש"ס"א י"א** (ור"ד רמחמסא ור"ג

קטן ע"א ד"ה חוק, דק"ס): [ס] בכת"ר ראה עורב פורח למעלה, וכ"ה ברש"י חולק
 וקוטן מפרשים: [ז] צ"ל שחיטה. מהרש"א (גליון): [ס] תודיה חזוין שייך אחר תוד"ה
 ל דאף שנתנו משלהם מ"מ אם היו וכו' (דפו"ר והגה"ז זאב בן אריה בשם א'"):

ראוי היה שיאכלו גם הם ממנו חתיכה והנכרים אין ממחין ולא קפדי כי של ישראל היה. ופריך

אתר אוצר החכמה tablet.otzar.org עמוד 41

אבר נדרים ונדבות כי קא זכו משיחין גבוה קא זכו. כהנים
נחזו ושוק והישראל צבשר משלחן גבוה עבד שטוטל
פרס מרעו כן פרש"י ופשי' לרבי יוסף הגלילי דקאמר קדשים קלים
ממון בעלים הן צב"ק (דף יב:) ופשי' לאחר זריקה" קאמר דממון
צלוס הוה רח צמחמות כהונה" מ"מ
גבוה ממון וזה משלחן גבוה דא
עיקר הקרבן צבייל גבוה והלכך
נהי דהוי ממנו לקדש צו את האשה
מ"מ כל העשרות לזורך גבוה הם
עושים: **עיסה** חציה של נבדרי
החציה ש"י ישראל. ואס תאמר והלא
לעיל" רבי שמעון פן אלעזר רומר
ממלאה אשה תנור פת ואע"פ שאינה
זריכה אלל לפת אחת מפני שהפת
נאפתת יפה בזמן שהתנור מלא ושרי
אפתות צ"ע אפי' לכתחילה וכי מיאמ
דאמר ליה רבי לרבה רבי שמעון

דמחצית^א יש לומר דשאני הכס דל
הפט של ישראל שהרשות ידלו לאכול
כל אחד ואחד או זה או זה^ב ועוד
דלמא מקלעי ליה אורחים אכל הכס
דחציה של נכרי אסור לאפותה ד"ט:
חזיוני אי ייבנין (6) לזינוקא ולא
קפדי בה חרא וחדא וכו'.
פרש"י ופליגא באהיא דלעיל של נכרי
חסדא דקאמר עיסה חציה של נכרי
וכו' דאפשר למפלגה גלישה ואומר
ר"י דלא פליגי דשאני עיסה דחציה
של נכרי וחציה של ישראל דישאל
מני למפלגה ולאפות חלקו אכל הכס
מייירי שהיה הקמח גבני חילא אלא
שטורח אפיה הוה רמי אצני אצא
הקמח לא היו יכולין ליקח כלל מן
הבצול קודם שפליגי לאפותו לזון
המיוק אכל אח"כ שאפו בצביל החיל
או לא קפדי וכן צעגל דצמון לא
שיך אפשר למפלגיה שנתנו משלהם
ומש"ה^א אם היו לוקחין ממנו היו
מקפדין אם לא ע"י טורח הבצול
דכך מצליח שאוכלין מעט מן
הבצול להכי פריך דארכ הונא מהכא:
ומקלעי אורחים וכו'.
הואיל ותימה הא אמר בשבת

פרק המנוגע (דף טז. וסא) הרודה
חלות דבש ביום טז סופג ארבעים
ואמאי לוקה לרבה דאמר הכה הואיל
וכי' הסם נמי יימא הואיל דמקלע
אורחים וכו' ואין לומר דשמי תמלע
דאפשר לעשות מעיי' דלענין אוכל
נפש אין תלמן בין אפשר ללא אפשר
כדפרישית צריש מכליתן (דף א.) גבי
רז יוסף דאמר משום פירות הושרין
יש לומר דמייירי שהדיש הדבש ואינו
ראוי לאכילה אלא לכתישה דגמלי' א"ר
שתלש חלות דבש סמוך לתשכה ולא
היה סהות אפי' צאו אורחים לטבול¹²

וְהָאֲכֻלָּנוֹם וּפְטָרָנוֹם לְשָׁלוֹם אָמַר לוֹ תִּמְהָ אֲנִי אִם
 בָּבֶל שֶׁהָרִי אִמְרָה תוֹרָה^ו לָכֵן וְלֹא לְעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְאִמְאִי
 אָמַר רַב יוֹסֵף עֲגָל טְרֵפָה הוּאִי וְהָא חֲזִי לְכָלֵּים
 אֵךְ אֲשֶׁר יֵאבֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבָדוּ יַעֲשֶׂה לָכֵן
 נֶפֶשׁ^ז שׁוֹמֵעַ אֲנִי אֶפִּילוּ נֶפֶשׁ בַּהֲמָה בְּמִשְׁמַע
 הָהָא נֶפֶשׁ בַּהֲמָה יִשְׁלֹמָנָה תִּלְמוּד לִזְמֹר לָכֵן
 לָכֵן

מזל טוב! מוטלת עליהם חובה להכשיר את הנכסאות הנתיבים כליה לרעיוע: "במציאות מציאות" וברכה מכל על ההיודים! לפחות אחרת בווי"ט לא חתרו לא אסור ואולי לא אשכחו שבתות מאות ואלה אפד עליהן את שר חילול כל הדא ודא חתרו עליקא ושרי אבל אן אפד נמצא כי לוי"ט נכנסו וכו' מהא דתנא שמעון התנימנא "ייהוה בן בבר בולשת בלא לערנו לילי לוי"ט וכו' וכן לקח דגא וטאנולטו ואיל"ו ייהוה בן בבר הווי חתרו בלא לערנו לערובי כוכבים וכו' וכו' וכו' בוסף גצל שריפה הווי"ו דלא דא לישראל כלל: לכס ולא לכבליס הנאי הדא. שר הנא דהווי

[illegible]

צ"מ להקטיר אימורין

[illegible]

אי שדן בני החיילות של
פת לתינוקות של יהודים
ן ואסור. ומותבינן עליה
טוף את כל העיר ושחטנו
לכלבים מכלל שלא עשו
ר"ע שאומר מותר ביד"ט
לעשות

כס אמר פ"ה מהל' י"ט
ה' י' טו"ט ע"ה א"ח
ס' חקיק ספק ג'
ע ב טו"ט ע"ה א"ח ס' קטע
ספק ג'
ע ג מ"י פ"ה מהל' י"ט
ה' י' טו"ט ע"ה א"ח
ס' שנה ספק ג'
ע ב ד מ"י שם טו"ט ע"ה
א"ח ס' חקיק ספק
ה':
ע ג ה מ"י פכ"ו מהל'
ה' י' טו"ט ע"ה א"ח
ס' חקיק ספק ג'
ע ב מ"י שם ט"ו ס' סג
לאין ע"ה טו"ט ע"ה א"ח
ס' חקיק ספק ג'
ע ב מ"י שם ה' ד
טו"ט ע"ה ס' ספק ג'
ע ב י טו"ט ע"ה א"ח ס' חקיק
ספק ג':

רבינו הגאון

לעשות מלאכה לכלבים
דכתיב לכל נפש ואפי'
נפש בהמה במשמו ואין
יוסי הגלילי אומר שגא'
לכם ולא לעובדי כוכבים
ולא לכלבים. ואמר ר' לוי
יוסי הגלילי סופל'. פי'
גריעין ארך מטלטלין
אותן ומשליכין אותן לפני
בהמות בירוש' והלא אמר
לכם ולא לכלבים. ופריך
משום דאפילו רטיבתא
חזין להסקה גדולה אבל
בשבת לא מטלטלין להו'
אלא אגב ריפתא שמואל
דאמר עשה אדם כל
צרכיו בפת. והא דאמר
רב כל מדי דהו' ליה
לישראל שוי ליה
למיעבדה לנכרים פליגא
עליה הא דרבי' דאמר
מומנן נכרי בשבת ואין
מומנן נכרי בירוש' גזירה
שמא ירבה בשבילו
ופשוטה היא. רב אחא
בר יעקב אמר אפי'
בשבת אסור לזנוני לנכרי
משום שיווי כוסות גזירה
שמא ישתה וישרי' מן
היין בכוס וינעשה וין נסך
והוא מאיסורי הנאה
ואסור לטלטלו בשבת.
וא"ל ליהוי בגרף של
רעי ק"ל אסור לעשות
גרף של רעי לכחלה
ביום שיש לו דבר שאסור
לנטול
לכנוני דמלטל אב
קטמיה ואפי' דאיכא
עליה שברי עצים דכנוני
לא אסור הנאה היא.
מרימר ומר זוטרא כי
הו' מיקלעיהו ליה נכרי
בירוש' הו' אמרין ליה אי
ניחא לך במאי דשרח לך
מוטב ואי לא טרחא
יתרא מדעתא דידך לא
חרוין וקיימא לך
כתחיתו דבתרא' נינהו
וקיימא כרבי'ל ונחת
שמועה דרב: [מתני']
ב"ה מתירין. להחם
חמין לרגלי אפי' שאנן
ראויין לשחיה וכן אם צריך
להתחמם עושה מדורה
בירוש' ומתחמם כנגדה
ובית אסורין:
מתני' שלשה דברים
ר"ג מחמיר רגליו
ב"ש אין טומנין את
החמין מיום טוב לשבת.

עושה

אדם כל צרכו בשבת
ומינה דאמר בשבת
(דף קמ"ג): דלא אמרו היתר ככר או
מיתוק אלא למת צלצו ויש לוומר
דבר שיכול לעשות מעצד יוס
אמר הסם דלא אמר היתר אלא
למת צלצו אצל הני סופלי לא היה
יכול לעשות מעצד יו"ט:

כנוניא

אגב קטמיה אף על גב
דאיכא נעיה שברי עצים.
וא"ת מאי מייתי מסיכא דלמא שאני
הכא שיש צד דבר המטלטל כגון
קטמא שראוי לנסות צד נואה או רוק
אצל צלל קטמא לא שרי משום
דאוי צסים לדבר האסור וא"כ הכא
צכוס שיש צד דבר שאסור לנטול
לא ויש לוומר דה"נ מדמה צכול אחד
יש צד חדל לניצחא וחדל לריעותא
והכא"ל הכוס שרי לנטול ומה שיש
צכוכו אסור וגבי כנוניא יש צכוכו
דבר המותר והכנוניא ע"מ אסור
לנטול דמלאכתו לאסור וה"פ כי
הכי דמטלטל כנוניא אגב קטמא הכי
הו' לן לנטול השוירין ע"ה הכוס ואין

נראה דלפוס ריעא משמע דהא דקאמר מטלטלין כנוניא אגב קטמיה לאו מכה הקטמא אלא היינו לצורך גופו ולצורך מקומו ולא
דמי לכוס ואם כן אף כי הו' מלאכתו לאסור שרי לנטול אלא נראה דמיתא דכוס הו' משום דשיוירי כוסות גריעי טפי ורואין להסתכל
אגב הכוס כמו שצרי עינים אגב קטמא ור"ת פ"י דלא מקרי צסים לדבר מעט שאינו נקבע כגון שצרי עינים ושיוירי כוסות ודאמרין
דבעיין קטמא היינו משום שמטלטל שצרי עינים תוך הכנוניא והיה לו לנערה"ל אצל איכא קטמא לא היה יכול לנערה"ל שלא יפול
הקטמא וי"ש שיוירי כוסות אף על גב דליכא היתר עמק מ"מ שרי לנטול אגב כסא לפי שאי אפשר לנערה"ל:
איהם אדם חמין אא"כ ראויין לשחיה. וא"ת מאיזה טעם שרי צ"ש ואפילו ראויין לשחיה הא לית להו מתוך"ל וי"ל דמייירי כגון
ששמה ומרצה לרחוק רגליו והכי איכא צהדיא צירושלמי דלצ"ש צריך לשחות מהל' וז"ה ממירין ודוקא לרגליו אצל לכל גופו
מודו דאסור דדבר השוה לכל נפש צעיק"ן וזה אינו ראוי אלא לצדי אדם מעונין אצל דידי ורגליו שוה לכל נפש:

יום טוב

פרק שני

ביצה

הני סופלי. גריעי תמרין: היכי שדינן דהו'. כיון דלאסר לא
חו ומאלל לזהמה לא משתרי אסירי צלטול: עושה אדם כל
צרכו בפת. ומטלטל ע"י הפת ולא חיישין לציון דאוכלין: ופי' יא
דברי יהושע בן לוי. הא דרז הוה דלעיל דאמר אי כי יהצין

רפחא ליעוקא כ"י: שיוירי כוסות.
של יין ששרה צדן פמו ומטלטלין
השמש להנעי הסוס: דידן גמי.
הא לא חו דמאסי: כנוניא. כלי
שמשיים צ הגחלים: אגב קטמיה.
שהינו צריכין לאפרו והסן מע"ש
לכסות רוק או נואה"ל: ואפי' דאיכא
נעיה שברי עצים. דלא חו מטלטל
להו עס כנוניא: הא אסורי הנאה
נינהו. ומוקלין טפי: ודהו בגרף של
רעי. שמוטר לנטול ולפטמו
לאספה מממת מאוס כדאמרין צפרק
צתרא (דף ל"ו): ובי עושין גרף של
רעי לצתחיה. נהי דכי איחיה קמן
מסלקין ליה אצל לאחוי קמן או
למחל אן לגביה כי היכי דנמאס"ל
עלן ומסלקיה מי שרי: מתני' לא
יהם אדם חמין. לרחוק רגליו אולל
נפש המיר ככנוניא ולא להצער אור
בשיל רחל"ה: מדורה. היסק גדול:
גמ' הנאת כל גופו. דמיא לאולל
נפש: מתני' ג' דברים כ"י.
מפ' טעמא צנמרא: אין זוקפין.
משמע אס נפלה מנורה של מתכת
אין זוקפין ומשיצין אותה: פתין
גריצין. ככרות עצים משום טרחא:
חרדין. שאופים על הגחלים: גמ'
שער

התם לאו אסורי הנאה נינהו הכא אסורי הנאה נינהו אמר ליה רב
אחא מדפתי לרבינא ולהוי בגרף של רעי אמר ליה ר"י ובי עושין גרף של רעי
לכתחלה "אדבריה רבא למר שמואל ודרש מומנן את הנכרי בשבת
ואין מומנן את הנכרי ב"ש גזירה שמא ירבה בשבילו מרימר ומר זוטרא
כי הוה מקלע להו נכרי ב"ש 'אמרו ליה אי ניחא לך במאי דטריחא לך
מוטב ואי לא טרחא יתרא אדעתא דידך לא טריחין: מתני' "ב"ש
אומרים לא יהם אדם חמין לרגליו אלא אם כן ראויין לשחיה ובי"ה "מתירין
עושה אדם מדורה ומתחמם כנגדה: גמ' איבעיא להו האי מדורה מאן
קתני לה דברי הכל היא ושני להו לבית שמאי בין הנאת כל גופו להנאת
אבר אחד או דלמא ב"ה קתני לה אבל ב"ש לא שני להו ת"ש ב"ש
אומרים לא יעשה אדם מדורה ויתחמם כנגדה ובי"ה מתירין: מתני' "שלישה
דברים רבן גמליאל מחמיר בכרבי ב"ש אין מומנן את החמין לכתחלה"ל
ביום טוב ואין זוקפין את המנורה ביום טוב ואין אופין פתין גריצין אלא
רקיקין אמר רבן גמליאל מימיהן של בית אבא לא היו אופין פתין
גריצין אלא רקיקין אמרו לו מה נעשה לבית אביך שהיו מחמירין
על עצמן ומקלין לכל ישראל להיות אופין פתין גריצין וחרדין: גמ' היכי
דמי אי דאנה עירובי תבשילין מאי טעמא דב"ש ואי דלא אנה עירובי
תבשילין מאי טעמא דב"ה אמר רב הונא לעולם אימא לך שלא הניח
עירובי תבשילין וכדי חייו שרו ליה רבנן ורב הונא למעמיה דאמר רב הונא
'מי שלא הניח עירובי תבשילין אופין לו פת אחת (ה) ומבשלין לו קדרה אחת
ומדליקין

וגמליקין
ולא
דמי לכוס ואם כן אף כי הו' מלאכתו לאסור שרי לנטול אלא נראה דמיתא דכוס הו' משום דשיוירי כוסות גריעי טפי ורואין להסתכל
אגב הכוס כמו שצרי עינים אגב קטמא ור"ת פ"י דלא מקרי צסים לדבר מעט שאינו נקבע כגון שצרי עינים ושיוירי כוסות ודאמרין
דבעיין קטמא היינו משום שמטלטל שצרי עינים תוך הכנוניא והיה לו לנערה"ל אצל איכא קטמא לא היה יכול לנערה"ל שלא יפול
הקטמא וי"ש שיוירי כוסות אף על גב דליכא היתר עמק מ"מ שרי לנטול אגב כסא לפי שאי אפשר לנערה"ל:
איהם אדם חמין אא"כ ראויין לשחיה. וא"ת מאיזה טעם שרי צ"ש ואפילו ראויין לשחיה הא לית להו מתוך"ל וי"ל דמייירי כגון
ששמה ומרצה לרחוק רגליו והכי איכא צהדיא צירושלמי דלצ"ש צריך לשחות מהל' וז"ה ממירין ודוקא לרגליו אצל לכל גופו
מודו דאסור דדבר השוה לכל נפש צעיק"ן וזה אינו ראוי אלא לצדי אדם מעונין אצל דידי ורגליו שוה לכל נפש:

ומדליקין

מסורת הש"ס

עם הוספות
(א) לעיל כ: מנהל ג'
(ב) לעיל דף כ: ש"ס נ'
(ג) דכרות נ"ן שפת נ'
(ד) שפת מ"י ע"ש,
(ה) לקמן דף י: גריש
בתוריה חתי (שפת
קמ"ה) (ו) גמי פכ"י
לקמן ט"ו. ד"ה דגריסין,
(ז) שפת נ"ג: (ח) עזית
פ"ג מ"י ע"ש, (ט) ופי'
חוקי ע"י כל: ד"ה מ"ש,
(י) לעיל ח: (י"א) פנירין
מ"ו: (י"ב) שפת קמ"ה. (י"ג) עיין שבת
(מ) שם קמח: ע"ש
ומסופות ד"ה צדן חסות
וכי וקלי"ע, (נ) עיין שבת
קמ"ה. (ס) לעיל י"ב,
(ע) כתובות ד ע"א.

הנחות הב"ה

(א) גמ' אופין לו פת
אחט וטומנין לו קדרה:

גליון הש"ס

גמ' שמונות ע"ד.
עיין שבת דף ט' ע"א
חוס' ד"ה טומנין: שם
מומנין את הנכרי.
עיין מ"ן פ"ק דשבת
דף הספר ו' ע"ב:

ליקוטי רש"י

כל צרכו. בין שמשי
בין לפיר חסיה ולמחיה
צמטלי רומח [שבת ג':]
כלי נחשת
שמשיין צ האור לפני
שרים להחמם. גרף. כלי
חרס המוקן לךן [שם
מ"ו]. גרף ועצמי כלי
חרס מן אלא של רעי קרי'
גרף וכי' [לקמן ל"ו].
אדבריה. הסינו ממילא
עמו צמטאות העיר [לקמן
ט"ז]. אא"כ ראויין
לשחיה. דלמסו לכו
לשחיה ולי עני ומוקן נסן
פניו [שבת ל"ט].

הנחות וצינונים

[א] גירסת ההג"ה: פ"ב
נפש רביה אפילו
וכי' (פורת יוסף):
[ב] גירסת הבה"ג: פסיע
ליה צריב"ל (תעין
מהרש"א): [ג] כתב"י
הגירסא מי לא אמר רבא
כי הוינן בי רב נחמן
במבצלין כנוניא. וז"ה
במאירי ובשטמ"ק. וכן
משמע מלשון רש"י ד"ה
אגב קטמיה, שהיינו
צריכין לאפור וכי':
[ד] [במשנה שבמשניות
ליחא ע"ש] [גליון]:
[ה] בדפוס' דנמאס: [ו]
[צ"ל בפיס' (גליון)]
וברש"י כתב דצ"ל
בפסרים וכן העתיק
המהרש"א לעיל בע"א
ד"ה והא וכי': [ז] צ"ל
ליה (ב"ש): [ח] לחתכן
וה"ר כן דהוי מלאכה.
מהר"ם (גליון): [ט] צ"ל
דדכא (ב"ש): [י] כאן
מתחיל דיבור חדש
(מהר"ם שך):

(1) לעיל י"ז: (3) [לעיל י"ז]

עמ' א מ"ד פ"ד מהלכות

חשק שלמה על ר"ח (א) ז"ל קנסא וכ"ה הגי' ברי"ף וכן הפי' שהניא רבינו הוצא גם ברי"ף כאן וע"ש הימנ.

צ ממי פמ"א מהל' שנת
הל' ג ופ"ד מהל' יו"ט
הל' ופ"א מהל' מתן הל'
יא טו"ט הל' ח' ס' שם
שפ"ד ד' ח' ח' ח' ח' ח'
שפ"ד ד' ח' ח' ח' ח' ח'
שפ"ד ד' ח' ח' ח' ח' ח'
שפ"ד ד' ח' ח' ח' ח' ח'
שפ"ד ד' ח' ח' ח' ח' ח'

הנהגות וצינונים

[א] [בפסחים א' ע"ב] (גליון), וכו' בראשונים
היה הגירסא האמיתית
(קד"ש: [ג] בשפחה
ובר"ך הגירסא בין
המטות (ופי הר"ב)
ומכאן שהוא מקום מועד
וכו' משא"כ בית שהוא
(גדול): [ג] בתיאבא
לגמל דברי הכ"א אסור
(וכי"ט נכון וכי"ט)
בירושא דיה מורה, וכן
הגירסא בראשונים:
[ד] בתיאבא פתחיה:
[ד] דה פת מרובה
היה וכו' פתחיה:
צ"ל וכו' אחר
(רש"י: [ו] יש להוסיף
דבריהם (אחרת מהם):
[ז] יש להוסיף דבשני
באמרי: [ח] צ"ל ואינו
שור וכו' (רש"י: [ט] דפת
מרובה דקאמר יאב
ביתר מכדי צרכי
קאמר אלא היינו פתח
כצ"ל ורש"י (גליון):
[י] נדביל בעריבת
(באמרי: [י]):

לעין רש"י

נעשפיה ונקלה העין
(מכ"ס מקלות פ"א
מ"ג) ששכ"ר, פירוש
ד שם שני (מרחק ע"ך
דף כ"ה, ר"ל ל"ה שם ע"ך
לט טו"ט) נקחן שם
היה וסליח (הנהגה
גדולה ללחן דף כ"ה
ע"ג) איתקף רש"י
פירוש ממנו (רש"י ע"ז)
דף כ"ה ע"ג, דפתח (רש"י)
חולן דף כ"ה ע"ג ד"ה
משתלם מהם, שפ"ס
היה חולין (מרחק דוד
היה לה, ו עין מרחק
ס"ס) חסות ד"ה
והתפסקה גמריה:
פירוש נ"ל (מרחק העין
ע"ך קדמל):
בר"א, פירוש מהל' ע"ה
נעשה (עין מרחק דף
ע"ז וע"ך ע"ך ע"ז ע"ז
וע"ך ע"ז) נעשה ופ"ה
אנציו רש"י, פירוש
כל מרחק (מרחק)
(מרחק) כל מרחק
נעשה ופ"ה (רש"י מרחק
ט, ו עין רש"י שם
כל, לה, מרחק, ט):

רבינו הגאון

מרחקין מערב יו"ט
ומטילין בעצות כ"י
שפ"ד צ"ח אב"ר רב
ביב שלא הגיע לציון
אמר אפילו תימא
הגיע לציון ל"י יהודה
דבר שאין מתכוין מותר
ומ"א אב"ר היה והא
אמר אב"ר כ"י, אמר
כחל מנכר בשבת א"ל
דא"י כמאן כפולא
דאמר כל צורכי חולה
נעשין ע"י נכרי בשבת
ואמר כל המונע רב דבר
שאין בו סכנה אומר
לנכרי ונעשה הני מילי

דנפישא ב"ישא. פירש רש"י וכו' מתירין משום דאמר ר"ש
פ"א אלעזר. מנאלה אשה חמור פת וכו' ולא נהירא
חדל דאם כן ה"ל לאחיה הא דר' שמעון פ"א אלעזר כיון דפלוניתיה
בזכי ועוד דלא דמי כלל לפתין גרעין ולמאי איתניהו הכא לן
נראה לי דפת מרובה דקאמר^[א] היינו
פחים גדולים ביותר ועושה לנזק
מול האיל ואין צו טורח כל כך והכי
משמע בירושלמי מתוך שאתה מניגש
ממנו ואין עושה אלא כדי לרבו
דפת קטן יש צו טורח יותר בעריסת^[ב]
כל אחד ואחד וצ"ל גרעין וצ"ל רקיקין
היינו כדי לרבו צלצל וגם הן שזין
נעצין אלא דגרעין היינו גדולות
ורקיקין קטנות והא דקאמר בסמוך
משום דקא טרח טרחא דלא לרבי
הכי קאמר מתוך שעושה ככרות
גדולות אחי למעשה יותר מלזקק י"ט:
[ע"י חסות פסחים ל. ד"ה וכו']:
על

מה שאין כן בביצה אמר ליה אנא כנהרדעי
סבירא לי דאמרי אף בביצה (ה) ומאי דעתך
דלמא מעברי ליה לאלול^[ג] האמר רב חיננא
בר כהנא מימות עזרא ואילך לא מצינו אלו
מעובר: ואין אופין פתין גרעין אלא רקיקין:
הנו רבנן ב"ש אומרים אין אופין פת עבה
בפסח וכו' מתירין^[ד] וכמה פת עבה אמר רב
הונא מפה שכן מצינו בלחם הפנים טבח
מתקוף אף רב יוסף אם אמרו בורזין יאמרו
בשאנן זרזין אם אמרו בפת עמלה יאמרו
בפת שאינה עמלה אם אמרו בעצים יבשים
יאמרו בעצים לחים אם אמרו בתנור חם
יאמרו בתנור צונן אם אמרו בתנור של

מה שאין כן בביצה. דקדושה אחת הן ולא הקלו ב"ט שני של ראש
השנה אלא לענין מה צלצל: בפסח. קא סלקא דעתך שאינו יכול
לשמרה מהחמץ^[ה]: וכמה פת עבה. שהחיה בית הלל: שכן מצינו
בלחם הפנים. בהא מנה דלאמרין בכל המנחות צלות מנה
(מנחות דף טו.) ועצו טבח כשמו לחם
הפנים יש לו פנים ואין פנים פתוחין
מטפח^[ו]: בורזין. של בית גרמון
שהיו אומנים וחריזים דנדר: פת
עב"ה. ברי"א צלצו בשם עטון
ג' מאות שיפה שפסוק צדו וחמשה
מאות צעירה צאנרין שף אחת
צועט שמים שף שמים צועט שלם
במנחות (דף עו.): עצים יבשים.
מט"ו צאז היו פוסקין מלכרות עלים
למערכה ממסכת תענית (דף ע"ט)
ומעלי לשכת העצים היו אופין
ומעשים כל לרבי מקדש: בתנור
חם. שמסיקין אותו צלל יוס הן
למנחות הן ללל: מתבת. בנסן וצחים
(דף ע"ט): אמרי חמור של מקדש של
מחנה היה משום שמי הלחם ולחם
הפנים שאפימן וקדושין צמור היה
ליה כלי שרת וכלי שרת דמרח לא
עדין^[ז]: ביחוד. צ"ל צינו: ואיבא
דאמר. רב הוסיא רמי שאלית את
רבי צמור: ומנ. רמי דרבי רביצי
הקדוש. לשון אחר צמור צמור דמתן
שקלים (פ"ו מ"ג) ודעו צמור ששם
ארון נגנו: פת מרובה. ולאו משום
חמור הוא אלא משום דטרח טרחא
יתירא למחר וליוס אחר: [ו] וכו'
מתירין. דלאמרין^[ח] שהפסח נאפה
יפה כשהחמור מלא: תניא נמי הכי.
דנשאר יוס טוב נמי נחלקין:
מתנ' מבדיל בית המטות. בית
המטות שאלו צ"ל שם שהיו מסוין
ואוכלין על גבי המטות: מונגמר.
לצוה על גבי גחלת: מוקדם.
כענין^[ט] וצ"ל מעין תליון חולה לו צלזו
כשלוטו והיו עושין זכר למקדש
שכחצו צ"ל על כענין שז"ל קרב
ומקולן לשון גזר מניין שכל יצו
תליון לו צלזו דממרגמין וכיכע
נחשת וקולסא דנחשא (שמואל א' ח':)
והבנים אחריו. בשלשן צבצור
משום אשווי גומות וצמוגמר משום
ללא לזקק כל נפש הוא ומחא טעמא
אסרין ליה צמחצור צפרק ראשון
(דף ע"א) [א] אשר יאכל לכל נפש^[י] דבר
השוא לכל נפש חיה ואינו אלא

ליקוטי רש"י

ירא. טעם עינו, רחל
נע"ז קצ"ח, ר"ל צ"ל.
אשפוניט' לשון ערמה
קמחיה.
ממנוט (פ"ו כט.). דבר
שאינו בו כפנה. חולה
שם לא יעשו לו נפילה ו
לחן מקולן למות ומ"מ
לחן הוא לא (שבת כט.).
אמר רבא מת בירוש
ראשון כו'. מת המטות
לקטר חם יו"ט דאסון
הוא וכו' (לעיל א'). מת
ששפחה כיון שמת בשבת
ולמחר היה יו"ט (שבת
קל:.) (עד כאן שיר צ"ח)
משא"כ בביצה. לענין
פ"ה לא הקלו ב"ט שני
דלא השם להטות על
לילות דלא ר"ה עולה
מה אסורה פה. אף
בביצה. טעם מה
ומחל מה. דמאי
דבעיד. להפסח שני
למקדש צ"ל. ר"ל
מבעיר יו"ט אש"ה.
מחנה הראשונה למנוח
מיוס שני ולעשות שני
ימים כיון שלא חלו עד
יום שלשום ואחר. ביביות
עזרא ואי"ר וכו'.
ואע"פ שחזקו לא ידעו
שכלו עדים מן המטה
ולמטה חזק ואחיה
העדים ועדיין לא מחקו,
הא דנקט מיתות עולה
לדעמי עבדו עבדו
דמחיה עבדו (נחמ"ח)
ויפסד השני ונחש (ח)
וכמה (לעיל א'). ובמה
פת עבה טבח. ואפ"ה
שזו צ"ה אכל טפי מטבח
לא. שכן מצינו ב"הם
הפנים. שהוא אסור לכל
מתן המנחות ממנו
כל המנחה אשר מקריבין
וגו' לרבות לחם הפנים
לחמון לאוהבה שלם
יתמלו ואפ"ה ע"פ
דפסוקי טפח דהיינו לחם
שהיו לו פנים ואין פנים
פתוחין מטבח. אם
אמר. והקולו ע"י
טבח. בורזין. הניס
שנקלין בשמורו שלם
יתמלו יתירו לכל אדם
שאין זרזין. ב"הם
עב"ה. שאינה מותרת
להחמין
ממנה. עמלה ברי"א
וכו'. בעצבים יבשים.
שהיו מלאים אותן מיתות
המה דלאמרין נחשת
מט"ו ואין חלף משם

אנו רואים דרביקין. מ"ט כיון דרביקין נפיש טרתייהו אף הוא אנו
ב"ה מותרת מאי אינא למיחש דלמא עבריה לאלול הא אמר [רב חיננא בר כהנא] שמייה דר' מיתות עזרא לא מצינו אלו
אלא כדי מה שאלכ בירושלמי: ת"ר בש"א אין אופין פת עבה בפסח וכו' מתירין. ואוקמה כמה פת עבה טפח שכן מצינו בעובי לחם הפנים טפח ותאקף לה רב יוסף אם תחירו עובי טפח
בלחם הפנים שכן עשיתן ע"י חתנים שורזין הן ואין מניחין אותו להחמין והן פת עמלה בשיפה ובכעיה ונעשים בתנור של מחנה בעצים יבשין ובתנור חם יאמרו בפת של הרויט שאין בה אחת מכל אלו. משום דרביה הקדוש
אמר מ"א פת עבה פת מרובה. כלומר נפיש בלישה ומשום טירחא יתירא אמר ב"ש ולא תימא בפסח בלבד אלא בכל יו"ט כדנתי בש"א אין אופין פת עבה בירושלמי: מתנ' ג' הוא אמר ג' דברים להקל
מכבדן המטות. תניא אין מכבדן אין אילעז ב"ר צדוק פעמים הרבה נכנסת אחר אבא לבית ר"ג ולא היו מכבדן בירושלמי אלא מכבדן מעיטין ופורסין עליהן קרח ולמחר שחרוראן נכנסין היו
מסבין את הסדרים ונמצא הבית מתכבד אמר לו זה א"ר אסי מחלוקת לגמור הבית אבל לגמור להריח דברי הכל מותר יש נוסחא אחרת
מע"ט ופקיקין נקבים שלהן ולמחר כשארוריים נכנסים היו פותחין נקביו ונמצא הבית מתכבד מאיליו אמר לו זה א"ר אסי מחלוקת לגמור הבית אבל לגמור להריח דברי הכל מותר יש נוסחא אחרת
דברי הכל להריח אסור. איבעיא להו מזה לעשן. פי' לעשן פירות שהוא מכשירי אוכל נפש ר' ירמיה אמר רב אסור מפני שתחלתו מכבה וסופו מבעיר אמר רב יהודה על גבי גחלת אסור שהוא מכבה ומבעיר [משכירין] אוכל נפש.

ב א מ"י פ"ד מ"ג
ז"י מ"ג ו' טו"ט
ל"ח ס' מקל ספ"ד
נב"ה:
ב ב מ"י טו"ט ע"ס:
ב ב מ"י מ"ג ל"ח
ה' ד טו"ט ע"ס
ס' מקל ספ"ד ו' ס'
מקל ספ"ד:
ב ד מ"י פ"ד מ"ג
י"ט הלכ' ע"ס סג
לאין ע"ס טו"ט ע"ס ס'
מקל ספ"ד:
ב ד מ"י טו"ט ע"ס
טו"ט ע"ס ס' מקל
ספ"ד:
ב ד מ"י טו"ט ע"ס
הלכ' ע"ס סג
ס' טו"ט ע"ס ס' של
ספ"ד:
ב ד מ"י טו"ט ע"ס

הנהגות וצינונים

[6] [מ"י ו' ע"ב] ע"ש
חוס' ד"ה קטור דגריס
בירי בריש (ליקו)
והנחת הרי"ף ב' יד'ה
וכ"ה בראשונים ובכ"י
סמן תקמ"א: [3] בכת"י
וישפיר דרבא:
[2] צ"ל גורני (רש"י)
עיי"ש: [7] עין רש"י
שבת ק"ט ע"א ד"ה
הרי"ף, דכל תליסר
גזמא בעלמא הוא:
[3] בכת"י אי קטורא
בית יד: [1] בדפוס
שפסקא: [1] צ"ל
ויפירוש דרבי יהודה
(ב"ש): [2] בדפוס
רש"י
והמהרש"ל הגיה
רש"י וכה' בסוף סמן
תקנן ועין ראש יוסף:

רבינו חננאל

ר' ירמיה אמר ע"ג חרס
מותר רבא ורב יוסף
אמר רבא ורב יוסף
אמר משום דמוליד
ריחא וכן סחופי כסא
אשיראי:
ואקשנין
עליהו מ"ש
הדמיא מוליד ומריח
דמריח ומריח ב' ופסקין
גבי הדס ריחא מריח
איחא ואופסי מוסף עלה
הכא מוליד ריחא, רבא
אמר ע"ג חזלת לעשן
פירות מותר מידי דהוה
אצילות בשר ע"ג חזלת
שאפי' שחלתו מכבה
וסופו מבעיר שרי, דרש
בר גביהא קטורא שרי
ואמר אמרי אי קטורא
בידי מעשר אומן הוא
ואסור אי לעשן פירות
הא מוליד ריחא ואסור.
ואסיקנין אמר רב איש
אנא אמרינת ניהילי לרב
גביהא ומשכא דגבירא
רבא אמרינת ניהילי
והוא רבא דאמר לעשן
שרי מידי דהוה בישרא
אגומרי.
דשמעתא למאן את הבית
ר"ג מתיר וחכמים
אסרו וקיי"ל כחכמים
ולעשות גומרי להר"ה
ולגמרי כלים לא
איתרשין דשרי והלכתא
בכוליה אסור בר מעשון
הפירות שהוא מותר.
ועושין גדי מקולס
בבילי פסחים וחכמים
אוסרין וירושלמי תנא
אי הוה גדי מקולס כולו
צלי ראשו על כרעיו ועל

ע"ג גבי חרס מותר. פי' רש"י משום שאין כאן כצו ולא משום
הצנעה הוי הצנעה כלאחר יד וש"י לעשותה ציוס טוב והר"ר
יחזק פירש דשפיר הוי הצנעה כדרכה ומ"מ שריא דקסבר דהצנעה
לאדלוקי גר על צנולה ציוס טוב ר'
יוסי אסר ורצנן שרו והטעם מאן
דאסר סבר דהצנעה לחלק יתה²
והוי מלאכה ואסור לעשותה צ"ע ונמאן
דשרי סבר דללאו יתה² (6) והצנעה
שלא לצורך מותר לעשותה צ"ע ולא
הוי אצ מלאכה ומיחא הסם קלימר
לא תאסור ולא תשרי ומנאן י"ש לחבר
מלעשות הצנעה שלא לצורך
כדקאמרין צירושלמי לא תאסור
ולא תשרי ומנל מקוס על גבי גחלת
לכלי עולמא האי לא שרי הואיל דאין
זה דבר השוה לכל נפש ואפי' לנמאן
דשרי הצנעה שלא לצורך כלל צירושלמי
היינו לפי שישנו פעמים לצורך אכול
נפש אצל כצו דלעולם אינו לצורך
מקון אכול נפש ודאי אסור לכלי
עולמא צ"ע ורצנן דשרי אף על
גבי גחלת היינו משום דתשיב ליה
דבר השוה לכל נפש דאם היו עשירים
לריכין לא לכן:

תלפסר אלפי עגלי הוה מעשר
רבי אעזר בן עזריה
ובי' ומינה וסא ר' אלעזר בן
עזריה היה אחר מורכב הצית טעם
דאם רבן גמליאל היה נשיא קודם ר'
אלעזר בן עזריה² ורבן גמליאל היה
לאחר מורכב הצית דאם רבן יוחנן
בן זכאי היה עושה תקנות מיד לאחר
מורכב הצית משום דרבן גמליאל לא
הגיעו ימיו להיות נשיא כדלמך²
משחצב צית המקדש המקון רבן
יוחנן בן זכאי ואח"כ רבן גמליאל
ואחר כך ר' אלעזר ור' אלעזר לא
היה כי אס בן שמה עלעזר שנה
כשהיה נשיא² ונשיאותו לאחר מורכב
ואמרין צנכורות (דף ג.) דלאחר
מורכב נמצול כל מעשר צנכמה ויש
לומר דלא נמצול לאחר כי אס
לאחר זמן אי נמי אפטרופוס של
רבי אלעזר בן עזריה שהיה צימי
הצית היה מעשר אי נמי לאו דוקא
מעשר אלא שהיה נמון למנן כלל
שנה העשירית²:

ושלש מחלוקות בדבר מר סבר
גורין קרצוף ובי'. פירש
ר"י² דהלכה כר' שמעון שמתיר ודוקא
צמגרת על עץ דאין עושה חטרה
אצל צמגרת שלנו שהן של צנול
כ"ע מודו דאסור דפסיק רישיה ולא
ימות הוא שמועל שערות:
משום

ר' אלעזר בן עזריה סבר לה כר' שמעון דאמר ר'
קרוד ובין קרצוף שרי אמר רבא אמר רב נחמן אמר
רב נחמן לחודיה הלכה כר' שמעון שהרי רבי אלעזר בן עזריה מודה
לו אמר ליה רבא לרב נחמן ולימא מר הלכה כר' יהודה שהרי חכמים מודים
לו א"ל אנא כר' שמעון ס"ל ועוד שהרי רבי אלעזר בן עזריה מודה לו:
מתני'

קרוב מקצתו שלוק מקצתו צלי אי מבישל אין זה גדי מקולס לילי וי"ט של פסח עושין עגל מקולס לילי עצת וילי
סכות עושין גדי מקולס. תודוס איש רומי הנהיג את ישראל לאכול גדי מקולס לילי פסחים שלחו לו חכמים אילולי
לא תודוס אתה גזרתו עליו נידו: תוספתא שהיו קורין אותן פסחים ואמרו לו שהמאכל לישדאל ענין קרשין בחון

ע"ג גבי חרס. שהסיקו: מותר. דכצו ליכא והצנעה נמי ע"י שני
היא כלאחר יד וליכא אסורה לאורייתא: דקמוליד ריחא. שנקנס
צמחם שלא היה צו ריח ואסור מדרבנן שהמוליד דבר חדש קרוד הוא
לעושה מלאכה חדשה: סחופי כסא אשיראי. לכפות כוס מנעס על
השקלים של מלגס להכניס בהן ריח
הטעם שנקנס: אסור. דקא מוליד
ריח צמיראס: מאי שנא ממו"ל
ומריח בו. דמנא² (צ' צמלין) גבי
עלי צמנים מוליד צין אצנעומו כדי
קמירי: רבא אמר ע"ג גבי גחלת
להוליא ריחו או קוטמו שהם מקוס
הקטימה לא ונתן ריח וצתלושין
קמירי: רבא אמר ע"ג גבי גחלת
הוא עשון פירות זה וזהו לכל נפש
ואי משום כצו והצנעה ואולודי
ריחא מידי דהוה אצנערא אגומרי
דאכא כל הני ושרי: קטורא שרי. כן
דרש להם ולא פירש דצרי: אי קטורא
בידי². שבושין אצמי שוקים ועשין
דיים של חלוקי הנשים שמקמטין²
אותן על עץ חלק או על אגודה של
קשים וקורין אופרונלי"ר מעשה
אומן הוא ואסור וקטורא לשון קשר:
ואי. קטורא לשון קטור הכנען²
היינו לעשן: אסור משום דמוליד
ריח. והכי דרש דשרי: בשרא
אגומרי. מוליד נמי ריח צמחמין:
אלמלא תודוס אתה. חסס גדול
ונכדל: קרשים ספקא דעתך. מאי
קרוד להאכיל קדשים איכא היאך
יכולין להיות קדשים ואין אדם מקדשין:
אימא כעין קרשים. והכי שלחו ליה
שאלה ואכיל אדם ישראל ענין קדשים
והרואה אומר הוקדשו לפסח:
מתני' פרתו יוצאה. צנכמה:
בצנעה שבין קרניה. לניו ואמור
רבנן משאוי הוא ואינו תכשיר לה:
ומקדשין. אשטרילי"ר צמגרת של
צנול ששניה דקות ואפי"ר דעצד
חטורה: ברחים שדחן. ענין אומן
שלנו: מקרצפים. צמגרת של עץ
ששניה גסות ואין עושה חטרה:
גב' במאי קא מיפילי. כולה לישנא
לא גרסי. וה"א וש"ש מחלוקות בדבר
ר' יהודה סבר דבר שאין מתכוין
אסור מיהו קרוד קטנים ועושין
חבורה קרצוף גדולי ואין עושין חבורה
ולא גורין קרצוף אסור קרוד ורבנן
סברי לה כרבי יהודה דאמר דבר
שאינו מתכוין אסור וגורין קרצוף אסור
קרוד ור' אלעזר בן עזריה סבר דבר
שאינו מתכוין אסור. ופירש ר' יהודה
סבר חטרה אע"פ שאין מתכוין לה
אסור מיהו קרוד חטרה אימא
הלכך אין מקדשין אצל צנלופ ליכא
למיחש משום חטרה: ורבנן סברי נמי
כר' יהודה דדבר שאין מתכוין אסור.
ואין מקדשין ומתמירי מיניה דגורי
קרלופ אסור קרוד: ור' אלעזר סבר.
הואיל אין מתכוין בחטרה אף על

גב דומינן דמתמירי שרי הלכך אפי'
קרוד שרי: ה"ל רב' שמעון. דלמנר
(שנכ כב מו): גורל אדם מטה כסא
וספקל דדבר שאינו מתכוין מותר:

בר נדיר הוא: [מתני'] ג' דברים ר' אלעזר בן עזריה מתיר חכמים אוסרין פרתו היתה יוצאה ברצועה שבין קרניה:
העבר ברצועה מפתח או עמוד מבינוניו אמר רב יוסי ב"ר בון שהיה מחרס כנגדן א"ר חנינא פעם אחת יצאת והשתחרר שיניו מפני הצנחות. תנא לא היתה שלו של שכנתו היתה. וכי נענש אדם על שכנתו א"ר קרייס ללמדך של מ
שפך בידי למחות ולא מוחה קלקלה חללה בו. ומקדשין את הבהמה ביו"ט. ח"י איהו קרוד כינס של בהמה כנון חולעים קטנים תפוסין בעור הבהמה שאי אפשר להסירם אלא בחבורה קרצוף גדולים ואין עושין חבורה ובי'
מחלוקות בדבר ת"ק דהוא ר' אלעזר בן עזריה סבר דבר שאין מתכוין מותר וקרוד דעביד חבורה כיון דלא מתכוין הוא שרי כ"ש קרצוף דלא עביד חבורה ור' יהודה סבר דבר שאין מתכוין אסור כר' ורבנן דאמרין אין מקדשין אין מקרצפין

ר' אלעזר בן עזריה סבר לה כר' שמעון דאמר ר'
קרוד ובין קרצוף שרי אמר רבא אמר רב נחמן אמר
רב נחמן לחודיה הלכה כר' שמעון שהרי רבי אלעזר בן עזריה מודה
לו אמר ליה רבא לרב נחמן ולימא מר הלכה כר' יהודה שהרי חכמים מודים
לו א"ל אנא כר' שמעון ס"ל ועוד שהרי רבי אלעזר בן עזריה מודה לו:
מתני'

קרוב מקצתו שלוק מקצתו צלי אי מבישל אין זה גדי מקולס לילי וי"ט של פסח עושין עגל מקולס לילי עצת וילי
סכות עושין גדי מקולס. תודוס איש רומי הנהיג את ישראל לאכול גדי מקולס לילי פסחים שלחו לו חכמים אילולי
לא תודוס אתה גזרתו עליו נידו: תוספתא שהיו קורין אותן פסחים ואמרו לו שהמאכל לישדאל ענין קרשין בחון

ע"ג גבי חרס. שהסיקו: מותר. דכצו ליכא והצנעה נמי ע"י שני
היא כלאחר יד וליכא אסורה לאורייתא: דקמוליד ריחא. שנקנס
צמחם שלא היה צו ריח ואסור מדרבנן שהמוליד דבר חדש קרוד הוא
לעושה מלאכה חדשה: סחופי כסא אשיראי. לכפות כוס מנעס על
השקלים של מלגס להכניס בהן ריח
הטעם שנקנס: אסור. דקא מוליד
ריח צמיראס: מאי שנא ממו"ל
ומריח בו. דמנא² (צ' צמלין) גבי
עלי צמנים מוליד צין אצנעומו כדי
קמירי: רבא אמר ע"ג גבי גחלת
להוליא ריחו או קוטמו שהם מקוס
הקטימה לא ונתן ריח וצתלושין
קמירי: רבא אמר ע"ג גבי גחלת
הוא עשון פירות זה וזהו לכל נפש
ואי משום כצו והצנעה ואולודי
ריחא מידי דהוה אצנערא אגומרי
דאכא כל הני ושרי: קטורא שרי. כן
דרש להם ולא פירש דצרי: אי קטורא
בידי². שבושין אצמי שוקים ועשין
דיים של חלוקי הנשים שמקמטין²
אותן על עץ חלק או על אגודה של
קשים וקורין אופרונלי"ר מעשה
אומן הוא ואסור וקטורא לשון קשר:
ואי. קטורא לשון קטור הכנען²
היינו לעשן: אסור משום דמוליד
ריח. והכי דרש דשרי: בשרא
אגומרי. מוליד נמי ריח צמחמין:
אלמלא תודוס אתה. חסס גדול
ונכדל: קרשים ספקא דעתך. מאי
קרוד להאכיל קדשים איכא היאך
יכולין להיות קדשים ואין אדם מקדשין:
אימא כעין קרשים. והכי שלחו ליה
שאלה ואכיל אדם ישראל ענין קדשים
והרואה אומר הוקדשו לפסח:
מתני' פרתו יוצאה. צנכמה:
בצנעה שבין קרניה. לניו ואמור
רבנן משאוי הוא ואינו תכשיר לה:
ומקדשין. אשטרילי"ר צמגרת של
צנול ששניה דקות ואפי"ר דעצד
חטורה: ברחים שדחן. ענין אומן
שלנו: מקרצפים. צמגרת של עץ
ששניה גסות ואין עושה חטרה:
גב' במאי קא מיפילי. כולה לישנא
לא גרסי. וה"א וש"ש מחלוקות בדבר
ר' יהודה סבר דבר שאין מתכוין
אסור מיהו קרוד קטנים ועושין
חבורה קרצוף גדולי ואין עושין חבורה
ולא גורין קרצוף אסור קרוד ורבנן
סברי לה כרבי יהודה דאמר דבר
שאינו מתכוין אסור וגורין קרצוף אסור
קרוד ור' אלעזר בן עזריה סבר דבר
שאינו מתכוין אסור. ופירש ר' יהודה
סבר חטרה אע"פ שאין מתכוין לה
אסור מיהו קרוד חטרה אימא
הלכך אין מקדשין אצל צנלופ ליכא
למיחש משום חטרה: ורבנן סברי נמי
כר' יהודה דדבר שאין מתכוין אסור.
ואין מקדשין ומתמירי מיניה דגורי
קרלופ אסור קרוד: ור' אלעזר סבר.
הואיל אין מתכוין בחטרה אף על

גב דומינן דמתמירי שרי הלכך אפי'
קרוד שרי: ה"ל רב' שמעון. דלמנר
(שנכ כב מו): גורל אדם מטה כסא
וספקל דדבר שאינו מתכוין מותר:

בר נדיר הוא: [מתני'] ג' דברים ר' אלעזר בן עזריה מתיר חכמים אוסרין פרתו היתה יוצאה ברצועה שבין קרניה:
העבר ברצועה מפתח או עמוד מבינוניו אמר רב יוסי ב"ר בון שהיה מחרס כנגדן א"ר חנינא פעם אחת יצאת והשתחרר שיניו מפני הצנחות. תנא לא היתה שלו של שכנתו היתה. וכי נענש אדם על שכנתו א"ר קרייס ללמדך של מ
שפך בידי למחות ולא מוחה קלקלה חללה בו. ומקדשין את הבהמה ביו"ט. ח"י איהו קרוד כינס של בהמה כנון חולעים קטנים תפוסין בעור הבהמה שאי אפשר להסירם אלא בחבורה קרצוף גדולים ואין עושין חבורה ובי'
מחלוקות בדבר ת"ק דהוא ר' אלעזר בן עזריה סבר דבר שאין מתכוין מותר וקרוד דעביד חבורה כיון דלא מתכוין הוא שרי כ"ש קרצוף דלא עביד חבורה ור' יהודה סבר דבר שאין מתכוין אסור כר' ורבנן דאמרין אין מקדשין אין מקרצפין

ר' אלעזר בן עזריה סבר לה כר' שמעון דאמר ר'
קרוד ובין קרצוף שרי אמר רבא אמר רב נחמן אמר
רב נחמן לחודיה הלכה כר' שמעון שהרי רבי אלעזר בן עזריה מודה
לו אמר ליה רבא לרב נחמן ולימא מר הלכה כר' יהודה שהרי חכמים מודים
לו א"ל אנא כר' שמעון ס"ל ועוד שהרי רבי אלעזר בן עזריה מודה לו:
מתני'

קרוב מקצתו שלוק מקצתו צלי אי מבישל אין זה גדי מקולס לילי וי"ט של פסח עושין עגל מקולס לילי עצת וילי
סכות עושין גדי מקולס. תודוס איש רומי הנהיג את ישראל לאכול גדי מקולס לילי פסחים שלחו לו חכמים אילולי
לא תודוס אתה גזרתו עליו נידו: תוספתא שהיו קורין אותן פסחים ואמרו לו שהמאכל לישדאל ענין קרשין בחון

מתני' ואינה נגררת.
ע"ן שנת דף פא ע"ג
חוס' ד"ה והאר"י:

טמאה מדרס. הוֹאִיל
ופעמים שיושג עליה
[שבת סו.]. ואין נותנין
לפניהן מזווגות. כיון
דהן מוקף לא מצי
למטרה עליהו [שם קו.].

[א] צײל (גליון): **[צ]** צײל כ״
המלכים אױן גערין
 לאמבא (שלמה):
[ג] בדפ״ח וכת״י א״ה
 כ״ח: **[ז]** בפסח׳ דף
 נח ע״א פ״י ש״ס מכנר
 שרשא, חומס׳ השב״:
[ס] ברש״י שבר״ח שרשׁ
 המעשׂים
[ש] ככת״י וברדפ״י
 וברע״כ
[פ] חרומים: **[ח]** חרונה ע״פ
 מהרש״א ע״י״ש:
 כ״ל לפערני (תורת)
 של ארונות ירושלמי
 בוצע פ״א ח״ס יג ע״א):
[ט] צײל **בדפ״י**
 (שרשׁ): **[כ]** כפ״י ר״י:
נחמ״א צײל (גליון):

ויביי"ד. פירוש צינר,
צריכה עשויה לגדל דגים
(רש"י קידושין דף עג
ע"א ד"ה פירא), מחילות
של דגים (רש"י חנוכה דף
כד ע"א), חפירה של
דגים (רש"י כתובות דף
עט ע"א):

המחוסר
בל נפש מותר גוריען דלמא כשיתן להם מזונות שמא יעור מהם:^ו
כל

ואין נותנין לפניהם מוונות. פירש רש"י דלפין מוונותן עליהם דהם ארכילים עשצ הנמנא במים וגם פעמים ארכילים עפר וגדולים ארכילים הקטנים ואפילו למאן דשרי מאך אשר יוכל לכל נפש (שמות יב) דמשמע אפילו בהמה מכל מקום דגים לא הוואל ואין מוונותן עליך וחימה דצמרנא פריך ורמניה ציצרין של חיה ועוף אין דצין וכו' ומשני כאן ציצר קטן כאן ציצר גדול והשתא חינה מנידה לנידה תרנא שפיר אלא מוונות מאי תרנא דצמחני? אמרי' ונותנין לפניהם מוונות והתם אמרי' אין נותנין לפניהם מוונות לכך נראה לי דהא תליא צהא אי נידיה מותרת מותר נמי ליתן לפניהם מוונות והכי פירושו אין דצין דגים מן הציצין וכו' ואין נותנין לפניהם מוונות גזרה שמה יודע דהא נידיה שלהן אין מותרת ביום טוב והשתא כשמתרץ צמרנא מנידה ממוונות נמי ניחא דהא צהא תליא ומכל מקום קשיא דמשמע הכא דהיכא לנידה שלהן אסורה אפילו לזרוק להם מוונות אסור ובפרק מי שהשחית (שם) דף קנא: ויש) קאמר גבי דברים שאסור ליקח מהן למשדא קמיהו שפיר דמי ויש לומר דהתם מיירי בשבת דחמיר דלואכל נפש אסור ולא שייך למגזר שמה יקח מהן אכל הכא מיירי ביום טוב ד

מקצועין סביר לה כר
יהודה ומחמיר. ואסכא
אמר רב נחמן הלכה
כרש דסביר מותר שהרר
מתקין מותר שהרר
אלתו כר חזון מורי לו:
[מתני'] החרוים של
פליפין טמאה משום
שלשלה כו. פ' (ב) על
שן חקוק נאסדעווייט טס
של ברל קרוב במסמדי
עומדים מלמטה הוא
נקוב בקבים דקס מכין
כברה ודעילין משפס
ליכנס ברוך התחתון
ומצופה הארץ של עילין
ברל שער מימן פטטוין
בלוטין קטנס קטנס
ותוהן הפליפין באותו
ברל החרוה באמצע
החקוק והחרוה בעילין
ככברה ושוחקין בעילין
שראשן מצופה גרין יכס
פטטוין קטנס גרין יכס
מעט מן הקבים ותוהן
הפליפין של הברל
העשוי ככברה ותוהן
בעילין ומשכשוש וידן מן
הקבים למטה יש
בקרקעות נחמה
גדול תוסס כשרוהה קבת
ונטל הפליפין השחוקין.
ומפורש במי שלתוהן
כן בירושלמי התחתון כל
קיבול העילין משום של
מתכות אמצעי משום
כברה: [מתני'] עגלה
של קטן טמאה מדרס.
האז קסמין על ידי וניטל
שבת משום דאיתר חרין
כלי עליה ואיתר נגרות
הקטן על ידי אבל על
הקטן לא דאיתר חרין
משום דאיתר דבר שאין
מתקין אמר וספא דא
תחתין אמר אחר אליבא
הכלים אמר גרין חרין
העגלה מפיט שאיתר שושה
חרין אפלי כובשת ד'
שמעון עני גרור דא
מטה וכסא ופסל בשבת
ויכלבן שלא יתכרין
לעשות תחתיו ואצ"ל לומר
יבש' דלת הנקלה
ומחצלת הנגרות ונקבליה
הגרור פותחין ונעוצלין כל
שבת ואצ"ל לומר בירוש':
הדון עליו חרן טוב